

Minister Cyfryzacji

DP.MC.WL.0210.66.2025
Warszawa, 26 lutego 2025 r.

Pan
Arkadiusz Marchewka
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Infrastruktury

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo dotyczące przekazania **informacji w zakresie podejmowanych w 2024 r. przez Ministerstwo Cyfryzacji działań wpisujących się w realizację polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej**, uprzejmie informuję, że w 2024 r. podpisane zostały Porozumienia z Państwową Komisją Badań Wypadków Morskich (PKBWM), na podstawie których założono środowisko w przestrzeni Portalu RP dla witryny PKBWM.

Na mocy Porozumień utworzono konta użytkowników w systemie Govpress dla wyznaczonych przedstawicieli PKBWM, którzy od chwili ustawienia hasła mają pełny dostęp do witryny, dzięki czemu mogą prowadzić prace redaktorskie. Dla wspomnianych użytkowników przeprowadzone zostały także szkolenia z obsługi systemu Govpress, dostępności cyfrowej oraz doraźne spotkania indywidualne. Na jednym z nich omówiono potrzebę dodatkowej funkcjonalności, jaką są formularze dot. zgłaszania wypadków morskich. Formularze zostały przygotowane przez zespół Centralny Ośrodek Informatyki.

Witryna PKBWM została opublikowana 14 listopada 2024 r. i od tego czasu jest aktywna pod adresem: <https://www.gov.pl/web/pkbwm>.

Z poważaniem
z up. Ministra Cyfryzacji
Dariusz Standerski
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji
/dokument podpisany elektronicznie/

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Kształcenia Zawodowego

DKZ-WKD.070.5.2025.SD

Warszawa, 28 lutego 2025 r.

Pan
Paweł Krężel
Dyrektor
Departamentu Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej
Ministerstwo Infrastruktury

Szanowny Panie Dyrektorze,

nawiązując do pisma Ministra Infrastruktury nr DGMiZS-8.57.6.2025 z 24 stycznia 2025 r. przekazuję informacje Ministerstwa Edukacji Narodowej dotyczące działań wpisujących się w realizację polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej w 2024 r.

Na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.) minister właściwy ds. oświaty i wychowania określa w drodze rozporządzenia klasyfikację zawodów szkolnictwa branżowego, z uwzględnieniem wniosku ministra właściwego dla zawodu. W wydanym na przywołanej podstawie prawnej rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 611, z późn. zm.) wyodrębniona została branża transportu wodnego (TWO) oraz branża rybacka (RYB), w których według stanu na 2024 r. ujęte zostały następujące zawody (bez zawodów związanych z żeglugą śródlądową oraz rybactwem śródlądowym):

- 1) monter budownictwa wodnego, monter jachtów i łodzi, monter kadłubów jednostek pływających, technik budownictwa wodnego, technik budowy jednostek pływających, technik elektroautomatyk okrętowy, technik mechanik okrętowy, technik nawigator morski, technik przemysłu jachtowego. Kształcenie w tych zawodach jest realizowane w zależności od wybranego zawodu w szkole branżowej (I i II stopnia), technikum, szkole policealnej oraz na kwalifikacyjnych kursach zawodowych,
- 2) technik rybołówstwa morskiego. Kształcenie w tym zawodzie jest realizowane w technikum.

Na podstawie art. 46b ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe minister właściwy ds. oświaty i wychowania ustala prognozę zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

W świetle przywołanych przepisów w stanie prawnym na 2024 r. żadna z profesji z obszaru transportu wodnego i rybactwa nie została wskazana jako zawód, dla którego, ze względu na znaczenie dla rozwoju państwa, prognozowane jest szczególne zapotrzebowanie na pracowników na krajowym rynku pracy. Jednocześnie wszystkie zawody branży transportu wodnego oraz branży rybackiej wykazane zostały jako zawody, dla których jest prognozowane istotne bądź średnie zapotrzebowanie na pracowników w wybranych regionach (bez zawodów związanych z żeglugą śródlądową oraz rybactwem śródlądowym):

- 1) monter budownictwa wodnego: zapotrzebowanie istotne w woj. zachodniopomorskim, warmińsko-mazurskim oraz zapotrzebowanie umiarkowane w woj. pomorskim,
- 2) monter jachtów i łodzi: zapotrzebowanie istotne w woj. pomorskim, zachodniopomorskim, warmińsko-mazurskim,
- 3) monter kadłubów jednostek pływających: zapotrzebowanie istotne w woj. pomorskim, zachodniopomorskim oraz zapotrzebowania umiarkowane w woj. mazowieckim, warmińsko-mazurskim,
- 4) technik budownictwa wodnego: zapotrzebowanie istotne w woj. zachodniopomorskim oraz zapotrzebowania umiarkowane w woj. pomorskim, warmińsko-mazurskim, lubuskim,
- 5) technik budowy jednostek pływających: zapotrzebowanie istotne w woj. pomorskim, zachodniopomorskim, warmińsko-mazurskim,
- 6) technik elektroautomatyk okrętowy: zapotrzebowanie istotne w woj. pomorskim, zachodniopomorskim,
- 7) technik mechanik okrętowy: zapotrzebowanie istotne w woj. pomorskim, zachodniopomorskim,
- 8) technik nawigator morski: zapotrzebowanie istotne w woj. pomorskim, zachodniopomorskim,
- 9) technik przemysłu jachtowego: zapotrzebowanie istotne w woj. pomorskim, zachodniopomorskim, warmińsko-mazurskim,
- 10) technik rybołówstwa morskiego: zapotrzebowania istotne w woj. pomorskim, zachodniopomorskim.

W ramach systemu oświaty kształcenie podstawowej kadry technicznej oparte jest o szkolnictwo branżowe i jest realizowane w zależności od wybranego zawodu w szkole branżowej (I i II stopnia), technikum, szkole policealnej oraz na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Kształcenie w poszczególnych zawodach branży transportu wodnego w 2023 r. prowadziły następujące szkoły:

- 1) w zawodzie monter jachtów i łodzi (5 szkół): Branżowa Szkoła I Stopnia w Nowym Dworze Gdańskim, Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 4 w Słupsku, Branżowa Szkoła I Stopnia w Węgorzewie, Branżowa Szkoła I Stopnia w Ełku, Branżowa Szkoła I Stopnia w Goleniowie,

- 2) w zawodzie monter kadłubów jednostek pływających (4 szkoły): Branżowa Szkoła I Stopnia w Rumii, Branżowa Szkoła I Stopnia w Kłaninie, Branżowa Szkoła I Stopnia w Gdyni, Branżowa Szkoła I Stopnia w Gdańsku,
- 3) w zawodzie technik budownictwa wodnego (1 szkoła): Technikum nr 1 w Zielonej Górze,
- 4) w zawodzie technik budowy jednostek pływających (2 szkoły): Technikum nr 18 w Gdańsku, Technikum Budowy Okrętów w Gdyni,
- 5) w zawodzie technik mechanik okrętowy (7 szkół): Policealna Gdyńska Szkoła Morska w Gdyni, Technikum nr 16 w Gdańsku, Technikum Morskie w Kołobrzegu, Technikum Morskie i Politechniczne w Szczecinie, Technikum Morskie w Świnoujściu, Technikum Morskie w Darłowie, Policealna Szkoła Morska w Szczecinie,
- 6) w zawodzie technik nawigator morski (8 szkół): Policealna Gdyńska Szkoła Morska w Gdyni, Policealna Szkoła Morska w Gdyni, Technikum nr 16 w Gdańsku, Technikum Morskie w Kołobrzegu, Technikum Morskie i Politechniczne w Szczecinie, Policealna Szkoła Morska w Szczecinie, Technikum Morskie w Świnoujściu, Technikum Morskie w Darłowie,
- 7) w zawodzie technik elektroautomatyk okrętowy (1 szkoła): Technikum Morskie w Kołobrzegu,
- 8) w zawodzie technik przemysłu jachtowego (1 szkoła): Technikum nr 1 w Ełku.

Istotnym wsparciem w przygotowaniu kadry również na potrzeby branży transportu wodnego i branży rybackiej, jest konkurs realizowany w ramach Krajowego Planu Odbudowy, dotyczący utworzenia nowoczesnych Branżowych Centrów Umiejętności (BCU) w 120 dziedzinach gospodarki. Ogłoszenie konkursu nastąpiło 22 września 2022 r. a nabór wniosków był kontynuowany również w 2024 r. W zakresie właściwym dla polityki morskiej przewidziano możliwość utworzenia BCU w dziedzinach:

- 1) budowa jednostek pływających,
- 2) mechanika i elektroautomatyka okrętowa,
- 3) żegluga morska i rybołówstwo,
- 4) eksploatacja portów i terminali morskich.

Zadaniem BCU będzie nie tylko kształcenie, szkolenie i egzaminowanie uczniów, studentów, pracowników i innych osób dorosłych związanych z żeglugą morską i rybołówstwem, ale również analizowanie zapotrzebowania na zawody w ww. branżach oraz pośrednictwo w nawiązywaniu współpracy biznesu i edukacji, a także upowszechnianie innowacji i nowych technologii w danej dziedzinie.

Z poważaniem

Anna Wiśniewska
Zastępca Dyrektora
/ – podpisano cyfrowo/

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Warszawa, data: 28 lutego 2025 r.

znak sprawy: DSR-XIV.571.1.2025.TS

identyfikator koszulki: 3050839

e-mail: tomasz.salanski@mfipr.gov.pl

Pan Arkadiusz Marchewka
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury

Dotyczy: podejmowanych działań w MFiPR w 2024 r. realizujących politykę morską RP

Szanowny Panie Sekretarzu,

w odpowiedzi na pismo z dnia 24 stycznia br. w sprawie podejmowanych działań w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR) w 2024 r., wpisujących się w realizację polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej, przedstawiam poniższe informacje.

W 2024 r. MFiPR uczestniczyło w szeregu inicjatyw w ramach prac Komitetu Rozwoju Przestrzennego Regionu Morza Bałtyckiego VASAB, który stanowi grupę sterującą dla Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego (EUSBSR).

- Komitet VASAB (CSPD – Committee on Spatial Planning and Development) realizował działania wynikające z Deklaracji Ministrów przyjętej 2 czerwca 2023 r. w Wismarze oraz Wizji dla Regionu Morza Bałtyckiego do 2040 r., m.in. w zakresie podtrzymanie bezpieczeństwa w Regionie Morza Bałtyckiego.
- W pierwszym półroczu 2024 r. przewodnictwo w VASAB sprawowała Finlandia. W tym czasie odbyły się dwa spotkania Komitetu: 91. Posiedzenie CSPD w Koli w Finlandii (14-15 marca 2024 r.) oraz 92. Posiedzenie CSPD w formie zdalnej (11 czerwca 2024 r.). Odbyły się też dwa seminaria tematyczne. Pierwszym był webinar 29 lutego 2024 r. poświęcony planowaniu przestrzennemu. Podczas tego wydarzenia polski case przedstawił IRMiR. W dyskusji podjęto temat sposobu uwzględniania nieoczekiwanych wydarzeń, takich jak wojna w Ukrainie w systemach

i praktyce planowania przestrzennego, oraz zapewnienia bezpieczeństwa w wymiarze żywnościowym, klimatycznym, energetycznym, cywilnym oraz w odniesieniu do infrastruktury krytycznej. Drugim wydarzeniem było seminarium w Koli 13 marca 2024 r. Zaprezentowano wówczas wyzwania dla rozwoju regionów i planowania przestrzennego wschodniej Finlandii, które wyniknęły z rosyjskiej agresji na Ukrainie i zamknięcia granicy między Finlandią a Rosją, oraz dyskutowano na temat wpływu wojny na rozwój regionalny.

- Podczas estońskiego, rocznego przewodnictwa w VASAB od połowy 2024 r. podjęto próbę sposobu zaplanowania przestrzeni i zorganizowania systemów planowania tak, aby odpowiadały na szeroko rozumiane potrzeby bezpieczeństwa i odporności, obejmujące: obronę cywilną, militarną, łagodzenie skutków i adaptację do zmian klimatu, bezpieczeństwo żywnościowe, podnoszenie odporności gmin i ochronę infrastruktury krytycznej.
- Komitet VASAB odbył się w Tallinnie (12-13 grudnia 2024 r.), podczas którego dyskutowany był m.in. Background document on spatial resilience in BSR. Dokument będzie podstawą do przygotowania deklaracji ministrów wskazującej na zacieśnienie współpracy bałtyckiej w zakresie rezyliencji przestrzennej. Deklaracja ma zostać przyjęta w formie obiegowej w pierwszej połowie 2025 r. Kolejny CSPD VASAB zaplanowano na marzec 2025 r.
- W związku z planowanym objęciem przez Polskę półtorarocznego przewodnictwa we współpracy ministrów VASAB, w okresie od 1 lipca 2025 r. do 31 grudnia 2026 r., w MFiPR rozpoczęły się przygotowania merytoryczne i organizacyjne.
- Ponadto VASAB wspólnie z HELCOM realizują Priority Area Spatial Planning Strategii Makro-regionalnej UE dla Regionu Morza Bałtyckiego, w ramach której odbyły się warsztaty dotyczące rozwoju miast podczas Dorocznego Forum w Visby. Realizowane są też projekty m.in. Liveability – Designing Public Services for Resilient Neighbourhoods, wspierający małe i średnie miasta w RMB oraz Baltic Sea2Land, oraz integrujące planowanie morskie i lądowe.

W sferze inwestycyjnej, MFiPR wspiera realizację projektu pn. „Budowa Portu Zewnętrznego w Porcie Gdynia” w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego. Projekt jest realizowany przez Zarząd Morskiego Portu Gdynia S.A. (dalej: ZMPG) i jest to największy projekt realizowany w formule PPP w Polsce, pierwszy tego typu w sektorze portowym.

Dotychczasowe wsparcie objęło przygotowanie projektu od marca 2019 r. (na podstawie zawartego z ZMPG porozumienia o współpracy), poprzez bezpośredni udział w zespole projektowym oraz częściowe finansowanie kosztów doradztwa zewnętrznego. Do tej pory opracowano ocenę efektywności przedsięwzięcia, przeprowadzono dialog konkurencyjny z potencjalnymi partnerami prywatnymi,

opracowano pełną dokumentację tworzącą zaproszenie do składania ofert (w tym umowę o PPP i PFU) oraz opublikowano zaproszenie do składania ofert (w lipcu 2023 r.).

W 2024 r. dalej realizowano postępowanie na wybór partnera prywatnego, tj. kontynuowano etap składania i oceny ofert (doradztwo dotyczące tego etapu jest finansowane przez MFIPR). W sierpniu 2024 r. przeprowadzono spotkania informacyjne z 2 potencjalnymi partnerami prywatnymi, którzy przedstawili pytania dotyczące projektu. Część z nich miała charakter postulatów w sprawie zmiany dokumentacji postępowania. Następnie, przeprowadzono częściową modyfikację dokumentacji postępowania (w tym umowy o PPP i PFU) – nową wersję dokumentów opublikowano w grudniu 2024 r. Obecny termin na składanie ofert w przedmiotowym postępowaniu to koniec czerwca 2025 r.

Z poważaniem

Z up. Ministra

Jan Szyszko

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Minister
Zdrowia

ZPŚ.612.29.2025.NA
Warszawa, 10 lutego 2025

Pan
Arkadiusz Marchewka
Sekretarz stanu
Ministerstwo Infrastruktury

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do pisma z dnia 24 stycznia 2025 r., znak: DGMiZS-8.57.6.2025, dotyczącego przygotowania oraz przedstawienia informacji rocznej w zakresie podejmowanych w 2024 roku przez resorty działań wpisujących się w realizację polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej, ze szczególnym uwzględnieniem prowadzonych prac legislacyjnych, realizowanych projektów i programów, współpracy i aktywności międzynarodowej, a także pozostałych przedsięwzięć istotnych dla realizacji polskiej polityki morskiej, uprzejmie informuję, że w 2024 r. były prowadzone prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw, które obejmowały zmiany w ustawie z dnia 18 września 2001 r. – Kodeks morski (Dz. U. z 2023 r. poz. 1309).

Powyższe wynika z faktu ratyfikowania przez Rzeczpospolitą Polską Konwencji Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, sporządzonej w Wiedniu dnia 20 grudnia 1988 r., zwanej dalej „Konwencją”. Zgodnie z art. 17 ust. 3 Konwencji Strona Konwencji, która ma istotne powody, aby podejrzewać, że statek korzystający ze swobody żeglugi zgodnie z prawem międzynarodowym, który okazuje banderę albo znaki rejestracyjne innej Strony, współdziała w nielegalnym obrocie ww. środkami i substancjami, może zawiadomić o tym państwo tej bandery, prosić o potwierdzenie rejestracji, a w przypadku uzyskania tego potwierdzenia, prosić o zezwolenie przez państwo tej bandery na podjęcie stosownych środków wobec tego statku. W konsekwencji tego, zgodnie z art. 17 ust. 4 Konwencji, państwo bandery statku może zezwolić państwu wzywającemu m.in. na wejście na pokład

statku, jego przeszukanie, a jeżeli znalezione zostaną dowody współdziałania w nielegalnym obrocie, podjęcie właściwych działań wobec statku, osób i ładunków znajdujących się na statku. Natomiast zgodnie z art. 17 ust. 7 Konwencji Strony zobowiązane są do wyznaczenia właściwych władz w zakresie przyjmowania i odpowiadania na tego rodzaju prośby.

Mając na celu wypełnienie postanowień Konwencji, zmiana zawarta w projekcie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustawy wyznacza po stronie polskiej, jako organ właściwy do wydawania zezwoleń na podjęcie stosownych działań państwu – Stronie Konwencji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji.

Zgodnie z Konwencją konieczne jest zapewnienie wyznaczonej władzy krajowej, tj. Komendantowi Centralnego Biura Śledczego Policji, dostępu do informacji o polskiej przynależności statku bądź jej braku. Mając na względzie, że Policja posiada dostęp do elektronicznego rejestru, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 12 kwietnia 2018 r. o rejestracji jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m (Dz. U. z 2024 r. poz. 79), a zatem dysponuje narzędziami umożliwiającymi weryfikację i potwierdzenie polskiej przynależności, bądź jej braku, w odniesieniu do jednostek sportowo-rekreacyjnych o długości do 24 m, należy zapewnić narzędzia formalne umożliwiające dostęp do informacji o polskiej przynależności statków zarejestrowanych w rejestrze okrętowym prowadzonym w wersji papierowej przez izby morskie. Temu ma służyć proponowana zmiana w ustawie z dnia 18 września 2001 r. – Kodeks morski (Dz. U. z 2023 r. poz. 1309), która taki dostęp umożliwi.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra Zdrowia
Kuba Sękowski
Zastępca Dyrektora
/dokument podpisany elektronicznie/

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Hanna Wróblewska

DOZ-OAiK.070.3.2025.AR
Warszawa, 27 lutego 2025 r.

Pan
Arkadiusz Marchewka
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Infrastruktury

Odpowiadając na Pańskie pismo z dnia 24.01.2025 r., znak: DGMiZS-8.57.6.2025, dotyczące działań podejmowanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, wpisujących się w realizację polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej, ze szczególnym uwzględnieniem prowadzonych prac legislacyjnych, realizowanych projektów i programów, współpracy i aktywności międzynarodowej, a także pozostałych przedsięwzięć istotnych dla realizacji polskiej polityki morskiej, uprzejmie informuję, że w roku 2024 r., przedstawiciele Ministra uczestniczyli w pracach następujących zespołów stałych oraz roboczych, wchodzących w zakres polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej:

- jako eksperci-konsultacji, z zakresu ochrony podwodnego dziedzictwa kulturowego i zabytków archeologicznych, w posiedzeniach VIII, IX i X Międzyresortowego Zespołu ds. Materiałów Niebezpiecznych Zalegających na Obszarach Morskich RP;

- jako eksperci w sprawach ewidencji zabytków podwodnych znajdujących się na polskich obszarach morskich w spotkaniu, które odbyło się 21.11.2024 r. w Ośrodku Kultury Morskiej – Oddziale Narodowego Muzeum Morskiego w Gdańsku z udziałem przedstawicieli Urzędów Morskich w Gdyni i w Szczecinie, Wojewódzkich Urzędów Ochrony Zabytków w Gdańsku i Szczecinie, a także Narodowego Muzeum Morskiego. Spotkanie służyło wymianie doświadczeń związanych z ewidencjonowaniem zabytków znajdujących się na polskich obszarach morskich i ukazało wiele problemów na tym polu. Przedstawiciele urzędów morskich i wojewódzkich urzędów ochrony zabytków wskazali na brak zatrudnionych w swoich urzędach specjalistów z zakresu rozpoznawania i zgodnego z przepisami katalogowania znalezisk podwodnego dziedzictwa kulturowego. W rezultacie ewidencja zabytków położonych na obszarach morskich jest niekompletna przez co nie zapewnia odpowiedniej ochrony zabytkom znajdującym się pod wodą. Podczas spotkania zwrócono również uwagę na fakt, że obiekty położone na obszarach morskich wychodzą poza administracyjne terytoria województw, a więc nie są ujmowane w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Również z tego względu Narodowy Instytut Dziedzictwa nie może ich włączyć do prowadzonej przez siebie Krajowej Ewidencji Zabytków.

W konkluzji ze spotkania ustalono, że w celu poprawy komunikacji pomiędzy administracją morską a MKiDN, w zakresie działań dotyczących ochrony morskich zabytków podwodnych, wskazane jest kontynuowanie spotkań roboczych w formacie cyklicznym, dwukrotnie w roku. Ponadto zgodzono się, że NMM w Gdańsku, jako instytucja wyspecjalizowana, może wspierać merytorycznie administrację morską w zakresie przygotowywania kart ewidencyjnych, pod warunkiem zapewnienia dodatkowego finansowania. Prowadzenie ewidencji zabytków podwodnych znajdujących się na polskich obszarach morskich stanowi ustawowy obowiązek dyrektorów urzędów morskich.

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

Ponadto, zadania Ministra w roku 2024 były realizowane przez Dyrektora Narodowego Muzeum Morskiego, w ramach kompetencji przekazanych mu pismem Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z dnia 11.06.2021 r., znak: DOZ.0101.1.2021.ŁC.

Działania te obejmowały:

- upowszechnianie wiedzy w dziedzinie muzealnictwa morskiego poprzez ukazywanie działalności społeczeństw na morzach i oceanach oraz wodach śródlądowych, ze szczególnym uwzględnieniem tradycji morskich Polski, a także krzewienie wartości artystycznych i estetycznych, w tym ochrona kulturowego dziedzictwa morskiego oraz podejmowanie działań mających na celu ochronę obiektów podwodnego dziedzictwa kulturowego znajdujących się na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej, prowadzenie morskich badań archeologicznych, w granicach przewidzianych przepisami prawa krajowego i Konwencji UNESCO o ochronie podwodnego dziedzictwa kulturowego;
- wydawanie opinii dotyczących lokalizacji inwestycji planowanych w polskich obszarach morskich (40 opinii), oraz ocenę aktualności Planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w skali 1:200 000 w odniesieniu do obecności podwodnego dziedzictwa kulturowego;
- bieżącą inwentaryzację obiektów podwodnego dziedzictwa kulturowego (w roku 2024 do bazy danych NMM wpisano 134 obiekty zabytkowe i 280 przeznaczonych do weryfikacji);
- badania podwodne na zatopionym stanowisku z epoki kamienia (F32.10) zlokalizowanym na dnie Zalewu Puckiego, wzdłuż Mewiej Rewy (Rybitwiej Mielizny);
- podwodny monitoring zachowania konstrukcji drewnianej oraz ładunku wraku F53.15 („Rudowiec”) oraz monitoring i dokumentację wraku radzieckiego samolotu szturmowego Ił-2 (F53.33) strąconego w czasie II Wojny Światowej;
- podjęcie działań zmierzających do przygotowania projektu dokumentacji i inwentaryzacji wybranych przykładów podwodnego dziedzictwa kulturowego Bałtyku wraz z przedstawicielami Litwy, Estonii i Sekretariatem Konwencji UNESCO 2001. Projekt ten ma na celu wdrożenie mechanizmu współpracy międzynarodowej i zachęcenie innych krajów bałtyckich do ratyfikowania konwencji UNESCO 2001;
- uczestnictwo w obradach Grupy Roboczej ds. Podwodnego Dziedzictwa Kulturowego, będącej częścią Komitetu ds. Dziedzictwa Regionu Bałtyku;
- prezentację wystawy czasowej poświęconej wrakom zlokalizowanym w obszarach inwestycyjnych i sposobom ich ochrony podczas zjazdu ekspertów STAB Konwencji UNESCO z 2001 r. w siedzibie UNESCO w Paryżu;
- realizację kolejnych etapów przygotowań do udostępnienia Podwodnego Magazynu Wraków Zatoki Gdańskiej do turystyki nurkowej.

Z wyrazami szacunku

Hanna Wróblewska

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Departament Strategii i Analiz

DSA-WEK.0330.2.2025.KFS
3627048.14516615.11681436
Warszawa, 27-02-2025

Pan

Paweł Krężel

**Dyrektor Departamentu Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej
Ministerstwo Infrastruktury**

Dotyczy: wkładu dla Ministerstwa Infrastruktury w zakresie podejmowanych w 2024 roku działań wpisujących się w realizację polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Dyrektorze,

w odpowiedzi na pismo z 24 stycznia 2025 roku (znak: DGMiZS-8.57.6.2025) przekazuję informację roczną w zakresie podejmowanych w 2024 roku przez MKiŚ oraz jednostki podległe i nadzorowane działań wpisujących się w realizację polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej.

Z wyrazami szacunku

Szymon Tumielewicz
Zastępca Dyrektora
Departament Strategii i Analiz
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Załącznik:

Wkład MKiŚ do polityki morskiej RP

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Informacja rocznej w zakresie podejmowanych w 2024 roku przez MKiŚ działań wpisujących się w realizację polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej

Departament Bezpieczeństwa (DBZ)

W 2024 r. Departament Bezpieczeństwa (realizując zadania MKiŚ w procesie uzgodnień) wydał 16 opinii w zakresie uzgadniania decyzji dotyczących pozwoleń na prowadzenie badań naukowych na polskich wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym oraz w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej przez obce państwa oraz osoby prawne i fizyczne, a także właściwe organizacje międzynarodowe na podstawie art. 28, 29 i 32a ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Departament Geologii (DGL)

W roku 2024 wykonano (lub rozpoczęto/zakończono) wiercenie 4 otworów wiertniczych w obszarze morskim (2 otwory poszukiwawczo-rozpoznawcze i 2 eksploatacyjne).

W roku 2024 zostały wydane 4 decyzje w przedmiocie zmian koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarach morskich.

W ramach realizacji „Programu Rozpoznania Geologicznego Oceanów” – PRoGeO (M.P. 2024 poz. 994) oraz Umowy między Ministrem Środowiska Rzeczypospolitej Polskiej a Międzynarodową Organizacją Dna Morskiego w sprawie eksploracji siarczków polimetalicznych z 12 lutego 2018 r. (M.P. 2018 poz. 481):

- zrealizowano w MKiŚ zadania związane z reprezentacją interesów krajowych na arenie międzynarodowej. W tym kontekście najważniejszy był udział polskiej delegacji w negocjacjach regulacji wydobywczych (ang. *Mining Code*) w Obszarze podczas I części 29. sesji Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego (MODM).

Zatwierdzono 18 projektów robót geologicznych lub dodatków do nich dotyczących geologii i geologii inżynierskiej, a także 14 dokumentacji geologicznych i geologiczno-inżynierskich dla inwestycji w polskich obszarach morskich.

Departament Ochrony Przyrody (DOP)

Wzmocnienie pozycji polskich portów morskich

Wydane zostały pozytywne opinie dla przedsięwzięć polegających na rozbudowie i modernizacji infrastruktury portów oraz zwiększeniu ich dostępności zarówno od strony lądu, jak i morza m.in. dla portów we Władysławowie, Świnoujściu, Szczecinie i Gdańsku.

Wzmocnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju

Wydane zostały pozytywne opinie dla przedsięwzięć służących rozbudowie morskiej energetyki wiatrowej, morskiej infrastruktury przesyłowej oraz zwiększających pojemności i zdolności przeładunkowe portowych terminali.

Racjonalne korzystanie z zasobów środowiska morskiego, w kontekście rozwoju turystyki przybrzeżnej

Wydana została pozytywna opinia dla przedsięwzięcia polegającego na budowie pomostów rekreacyjno-wędkarskich w Świnoujściu.

W zakresie działań na rzecz usprawnienia zarządzania morskiego, należy wskazać wkład DOP w prowadzonej w 2024 r. okresowej ocenie aktualności Planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej.

Departament Odnawialnych Źródeł Energii (DOZE)

Działania legislacyjne

4 września 2024 r. weszło w życie *rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska ws. wzoru sprawozdań dotyczących realizacji planu łańcucha dostaw materiałów i usług* (Dz. U. poz. 1255). Rozporządzenie określa wzór sprawozdań dotyczących realizacji planu łańcucha dostaw materiałów i usług, o którym mowa w art. 42 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. *o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych*, w zakresie budowy i eksploatacji morskiej farmy wiatrowej.

12 grudnia 2024 r. weszła w życie ustawa z dnia 27 listopada 2024 r. *o zmianie ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych* (Dz.U. poz.

1828), która umożliwiła wydanie przez Ministra Klimatu i Środowiska rozporządzenia, które ustali odrębne ceny maksymalne dla poszczególnych obszarów, grupy obszarów lub grup obszarów.

W 2024 r. toczyły się także prace nad projektem *rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie maksymalnej ceny za energię elektryczną wytworzoną w morskiej farmie wiatrowej i wprowadzoną do sieci, jaka może być wskazana w ofertach złożonych w*

aukcji przez wytwórców. Wydanie rozporządzenia stanowi realizację kamienia milowego Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności: „Wejście w życie przepisów wykonawczych wynikających z ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych”, ujętego w ramach reformy B2.3 „Wsparcie inwestycji w obszarze morskich farm wiatrowych”.

Współpraca międzynarodowa

W 2024 r. odbyły się dwa spotkania grup tematycznych TEN-E dotyczące morskiej energetyki wiatrowej, które miały na celu aktualizację niewiążących porozumień w sprawie celów na rok 2050 z etapami pośrednimi w latach 2030 i 2040, dotyczących produkcji energii z morskich źródeł odnawialnych w każdym z pięciu basenów morskich UE. Cele wyznaczone dla Polski to 5.9 GW do 2030 roku i 17.9 GW do 2040 roku, zaś dla całego obszaru Morza Bałtyckiego to co najmniej 20,2 GW do 2030 r., 41 GW do 2040 r. i 57,7 GW do 2050 r.

Departament Funduszy Europejskich (DFE)

Departament Funduszy Europejskich pełni rolę Instytucji Pośredniczącej w ramach realizacji Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS). W ramach tego Programu zidentyfikowane zostały następujące projekty:

1. Ochrona zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych:

Projekt pn. Ochrona wybranych siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt, stanowiących przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000, wyznaczonych na akwenach morskich i przybrzeżnych terenach lądowych w obszarze kompetencji Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie. Projekt został wybrany do dofinansowania. Oczekuje na podpisanie umowy. Wysokość dofinansowania to ponad 11 mln zł.

2. Opracowanie dokumentów planistycznych dla obszarów chronionych:

Projekt pn. Opracowanie projektów planów ochrony dla wybranych obszarów Natura 2000 nadzorowanych przez Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie - planowany do realizacji przez Urząd Morski w Szczecinie. Umowa o dofinansowanie została podpisana w 2025 r. Kwota dofinansowania to ponad 9,3 mln zł.

3. Ochrona brzegów morskich:

Projekt pn. Zabezpieczenie brzegów przed powodzią od strony wód Zatoki Gdańskiej - planowany do realizacji.

Projekt pn. Budowa i przebudowa ostróg brzegowych w celu zapobiegania powodziom sztormowym i zabezpieczenia brzegu morskiego przed negatywnymi wpływami Morza Bałtyckiego w km 368,31 – 370,51 oraz 375,90 – 378,50 na terenie gminy Rewal – planowany do realizacji.

4. Opracowanie i aktualizacja dokumentów strategicznych:

Projekt pn. Przegląd i aktualizacja map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego od strony morza w tym morskich wód wewnętrznych we właściwości Urzędu Morskiego w Gdyni. Umowę o dofinansowanie podpisano w listopadzie 2024 r. Kwota dofinansowania wynosi prawie 1,6 mln zł;

Projekt pn. *Konsultacje społeczne projektów: aktualizacji planu przeciwdziałania skutkom suszy, II aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym, III aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz II aktualizacji programu ochrony wód morskich.* Umowa o dofinansowanie została podpisana w grudniu 2024 r. Kwota dofinansowania wynosi prawie 4,9 mln zł.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW)

Pn. „Budowa niebieskiego korytarza ekologicznego wzdłuż doliny rzeki Regi i jej dopływów” przez RZGW Szczecin/PGW. Dzięki realizacji Projektu otwarty został korytarz migracyjny ryb dwuśrodowiskowych (wędrownych), głównie troci, w korycie rzeki Regi oraz w jej dopływach. Najdalsza przepławka na Redze w m. Świdwin, znajduje się w km 130+448, więc dzięki działaniom podjętym przez PGW WP, otwarto korytarz migracyjny o długości ponad 130 km w samej Redze, nie licząc jej dopływów. Dzięki szeregowi innych działań zwiększono bezpieczeństwo ryb wędrownych oraz innych organizmów wodnych oraz polepszo warunki bytowania i rozrodu ich populacji.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (GDOŚ)

W ramach ocen oddziaływania na środowisko:

- postępowanie odwoławcze od decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa Terminala Kontenerowego w Porcie Zewnętrznym w Świnoujściu”;

W ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko:

- opinia w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu wieloletniego zapewnienia utrzymania infrastruktury dostępowej od strony

morza do portów i przystani morskich do roku 2030”;

- uzgodnienie odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany „Programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa” (Program FER);

W ramach transgranicznych ocen oddziaływania na środowisko Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska brał udział w postępowaniach dla przedsięwzięć:

- budowa Terminala Kontenerowego w Porcie Zewnętrznym w Świnoujściu;

- Morskie farmy wiatrowe: Baltica 1, Baltica 1+, MFW 43.E.1 (Xlokk II), MFW 44.E.1 (Sharco Duo), Bałtyk I, Baltic II, Baltic East.

W 2024 r. rozpoczęły się przygotowania do organizacji w ramach Konwencji z Espoo i Protokołu do tej Konwencji oraz Prezydencji Polski w UE spotkania ekspertów z państw bałtyckich „14th Baltic Sea Subregional Meeting on Environmental Impact Assessments in a Transboundary Context”. Tematyka spotkania w roku 2025 będzie skupiona wokół godzenia zaspokajania potrzeb energetycznych z ochroną ekosystemów oraz oceny skumulowanych oddziaływań na środowisko przy planowaniu zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ)

Działania legislacyjne:

W 2024 roku w związku z pracą w *Międzyresortowym Zespole do spraw Materiałów Niebezpiecznych Zalegających na Obszarach Morskich Rzeczypospolitej Polskiej* (powołanym Zarządzeniem Nr 345 Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 października 2022 r., MP 2022 poz. 1042) przekazano wkład do projektu ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej i administracji morskiej (UD76). Uczestniczono w spotkaniach Międzyresortowego Zespołu i posiedzeniach Komisji Prawniczej, wypracowujących zapisy projektowanej ustawy o zmianie ustawy.

Działania w ramach Ramowej Dyrektywy w sprawie Strategii Morskiej

W 2024 r. przedstawiciele GIOŚ uczestniczyli w pracach grup roboczych: WG GES, WG DIKE, grupy technicznej TG Data oraz JRC, działających przy Komisji Europejskiej, mających na celu wspólne wdrożenie Ramowej Dyrektywy w sprawie Strategii Morskiej - MSCG (grupa koordynacyjna ds. strategii morskiej) – GIOŚ opiniował do przyjęcia przewodnik do raportowania z art. 8 ust. 1 lit. a) oraz z art. 9. Ponadto GIOŚ opiniował do przyjęcia nowe rozdziały przewodnika do wykonania oceny stanu, tj. z art. 8

ust. 1 lit. a).

Działania w ramach Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego

W 2024 r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska współpracował z HELCOM w zakresie zapewnienia obsługi merytorycznej stałych grup roboczych: WG GEAR (w której przedstawiciel GIOŚ pełni funkcję wiceprzewodniczącego), WG BioDiv, WG Source to sea, WG Sea-based pressures. GIOŚ współpracował w następujących grupach eksperckich HELCOM: EG MSFD, EG Foodweb, EG Benthic, EG Phyto, EG Zoo, EG Coastal Fish, EG MaMa, JWG Bird, EG Eutro, EG Haz, EG MoRS, EG Marine Litter, EG Noise, JEG NIS, JWG Bird, sieci eksperckiej EN CLIME oraz projekcie Red List II.

Praca w 2024 r. skupiała się na realizacji *Bałtyckiego Planu Działania* (2021). GIOŚ w szczególności uczestniczył w pracach dotyczących aktualizacji zharmonizowanego programu monitoringu Morza Bałtyckiego, wypracowaniu brakujących wskaźników (indicator gaps) do oceny stanu środowiska wód morskich do zastosowania w czwartej holistycznej ocenie stanu środowiska Morza Bałtyckiego – HOLAS4.

WG Sea-based pressures (HELCOM Working Group on Reduction of Pressures from Sea-based sources) – grupa robocza ds. redukcji presji pochodzenia morskiego

W 2024 r. były kontynuowane prace nad dopracowaniem wskaźnika do oceny hałasu podwodnego impulsowego i zmiany jego statusu z 'pre-core' na 'core', GIOŚ zwrócił uwagę dotyczącą sposobu uwzględnienia we wskaźniku działań zapobiegawczych, jak np. kurtyny bąbelkowe. W związku z uwagą GIOŚ, HELCOM zdecydował o włączeniu zadania do planu pracy EG Noise.

Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB)

W ramach zadań państwowej służby geologicznej w 2024 r. realizował następujące zadania:

- inwentaryzacja geologiczna dna polskich obszarów morskich – zadanie ciągłe, etap II;
- kartografia 4D w strefie brzegowej południowego Bałtyku - zadanie ciągłe, etap III;

W zakresie zadania 8. Wzmocnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju:

PIG-PIB w ramach zadań państwowej służby geologicznej realizował temat: Zasady dokumentowania geologiczno-inżynierskiego warunków posadowienia obiektów budownictwa morskiego i zabezpieczeń brzegu morskiego. Część druga: morskie farmy wiatrowe wraz z zespołem urządzeń służących do wyprowadzenia mocy, które wpisuje się

w działania służące realizacji celu Prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej i promującej rozwój nowoczesnej energetyki morskiej.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Podsekretarz Stanu
Prof. dr hab. inż. Maria Mrówczyńska

DIR-WPN.500.1.2025.IN
Warszawa, 24 lutego 2025 r.

Pan

Dariusz Klimczak

Minister Infrastruktury

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 24 stycznia 2025 r. znak DGMiZS-8.57.6.2025 uprzejmie przekazujemy informację na temat działań Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) wpisujących się w politykę morską Polski w 2024 r.

I. Inicjatywy międzynarodowe, które wpisują się w obszar polityki morskiej

1. Inicjatywa JPI Oceans (<https://jpi-oceans.eu/en>)

JPI Oceans (*The Joint Programming Initiative Healthy and Productive Seas and Oceans*) została ustanowiona w 2011 r. jako platforma międzyrządowa, otwarta dla wszystkich państw członkowskich UE i krajów stowarzyszonych, które inwestują w badania oceaniczne i morskie. Polska jest zaangażowana w tą inicjatywę od samego początku, prace koordynuje Instytut Budownictwa Wodnego Polskiej Akademii Nauk (IBW PAN), a przedstawicielem Polski w tym obszarze badawczym jest Pan prof. Grzegorz Różyński z ww. Instytutu, który został wyznaczony przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego jeszcze w 2012 roku. JPI Oceans koncentruje się ustalaniu wspólnych programów badawczych w zakresie badań oceanicznych i morskich i jest wiodącym międzynarodowym konsorcjum typu JPI w zakresie tematyki gospodarki wodnej (*blue economy*) w Europie. Odgrywa również wiodącą rolę w obecnie tworzonym partnerstwie *Sustainable Blue Economy partnership* (SBE) w ramach programu Horyzont Europa, do którego wraz z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) przystąpiły wszystkie kraje UE.

Prace prowadzone w ramach JPI Oceans mają zapewnić: zachowanie bioróżnorodności mórz, wykorzystanie morskich źródeł energii odnawialnej, adaptację obszarów przybrzeżnych i akwenów morskich do zmian klimatu, stymulowanie zrównoważonej gospodarki obszarów przybrzeżnych i akwenów morskich z uwzględnieniem rozwijających się form turystyki.

W maju 2022 roku Minister Edukacji i Nauki podpisał deklarację przystąpienia Polski jako członka do JPI Oceans na lata 2022 – 2023 a w czerwcu 2024 r. Minister Nauki podpisał przedłużenie tego członkostwa na kolejne lata 2024-2026. Zostało też przekazane oficjalne pełnomocnictwo dla IBW PAN na dalsze reprezentowanie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w pracach JPI Oceans. Dotychczasowe zaangażowanie MNiSW w działalność JPI Oceans opiera się m.in. na finansowaniu zarówno składki członkowskiej jak i kosztów delegacji służbowych związanych z udziałem w pracach organizacji ale także na współpracy i monitorowaniu działań organizacji.

Członkostwo Polski w strukturach JPI Oceans skutkuje coraz większą aktywnością w zakresie ogłaszania konkursów z tematyki badań morza, głównie z udziałem NCBR, które w dniu 16 września 2021 r. otrzymało od MNiSW zlecenie na podstawie art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o NCBR zadania polegającego na pełnieniu roli krajowego koordynatora konkursów z udziałem Polski

w Inicjatywach Wspólnego Programowania JPI Oceans (oraz FACCE-JPI). NCBR został zaproszony przez JPI Oceans do udziału w planowanych konkursach na lata 2021-2025. Inicjatywa ta ma na celu osiągnięcie dobrego stanu środowiska i zdrowych europejskich mórz i oceanów.

Do tej pory w ramach Inicjatywy zostały ogłoszone trzy konkursy:

- 1) Joint Call for Proposals on Underwater Noise in the Marine Environment, ogłoszony w 2021 r. Alokacja NCBR wynosiła 300 000 euro. W wyniku konkursu podpisano jedną umowę z polskim partnerem; projekt jest w trakcie realizacji.
- 2) W grudniu 2023 r. został ogłoszony drugi konkurs: Joint Call: Ecological aspects of deep-sea mining 2023, który zakończył się w ostatnim kwartale 2024 r. Zakres tematyczny konkursu obejmował poniżej obszary takie jak: ecological aspects of deep-sea mining, ecosystem dynamics, ecological impacts of polymetallic nodule mining, ecological impacts of massive sulphide mining, science-based support to governance. Alokacja NCBR na konkurs wyniosła 600 000 euro. Konkurs adresowany był do: organizacji prowadzących badania i upowszechniających wiedzę, przedsiębiorców, grupy podmiotów. Na liście rankingowej znalazł się jeden projekt, w którym zaplanowany jest udział trzech partnerów z PL.
- 3) W I kwartale 2024 r. ogłoszony został trzeci konkurs w ramach inicjatywy: Joint Call: Consequences of Changing Marine Lightscapes 2024. Zakres tematyczny konkursu obejmował następujące zagadnienia: observing changes in marine lightscapes, causes of change in marine lightscapes, consequences of changing marine lightscapes, managing impacts of changing marine lightscapes. Alokacja NCBR na konkurs wynosiła 900 000 euro. Wyniki ogłoszono w grudniu 2024 a na liście rankingowej znalazły się dwa projekty; w obydwu planowany jest udział partnerów z PL.

Poza tym realizowane są inne projekty z zakresu polityki morskiej RP w kontekście uczestnictwa w JPI Oceans:

- 1) projekty Unii Europejskiej:
W zakresie bioróżnorodności: Marine Biodiversity Assessment And Prediction Across Spatial, Temporal And Human Scales. - Biocean5d (2022-2026), MARine Biodiversity and Ecosystem Functioning leading to Ecosystem Services. - MARBEFES (2022-2026), REST-COAST –Large scale restoration of coastal ecosystems - through rivers to sea connectivity (2021-2026), LIFE for Dunes PL - Southern Baltic coastal biodiversity - dune habitat restoration and development of good management practices (2024-2030, UE + NFOŚiGW).
W zakresie systemów obserwacji: High Arctic Ocean Observation System.- HIAOOS (2023-2027), A federated European FAIR and Open Research Ecosystem for oceans, seas, coastal and inland waters. Blue-Cloud (2026).
W zakresie amunicji zatopionej w morzu: MUNIMAP - Baltic Sea Munitions Remediation Roadmap, MUNI-RISK - Risk assessment of sea-dumped munitions in the Baltic Sea, MMinE-SwEEPER - Marine Munition in Europe - Solutions with Economic and Ecological Profits for Efficient Remediation.
W zakresie energii odnawialnej: INF4INiTY - Integrated designs for future floating offshore wind farm technology (2024-2028).
- 2) projekty komercyjne:
Terminal FSRU, monitoring Helu, Przekop Wisły, farmy wiatrowe, falochrony dla portów, w tym koncept Marine Offshore Landing Facility dla EJ Choczewo – Kopalino.

pozostałe zaangażowanie międzynarodowe:

- 1) EuroArgo ERIC - część „Mapy Drogowej” ESFRI - (European Strategic Forum on Research Infrastructures); EUROMARINE Marine research Network, from genes to ecosystems in changing oceans; Europejska Rada Morza - The European Marine Board (EMB) - międzynarodowa platforma współpracy na rzecz kształtowania europejskiej polityki badań morza; EuroGOOS - European Global Ocean Observing System - ciągłe obserwacje środowiska morskiego; Maritime Aerosol Network - sieć koordynowana przez NASA, współpraca nad badaniem aerozoli morskich; Baltic Earth - sieć naukowa Earth System Science for the Baltic Sea Region skupiająca instytucje naukowe państw basenu Morza Bałtyckiego.

2. Partnerstwo Water4All - Water Security for the planet; <https://www.water4all-partnership.eu/>

Partnerstwo Water4All (Water Security for the planet) w swojej strategicznej agendzie badawczej uwzględnia zagadnienia dotyczące wód morskich. Program obejmuje przede wszystkim tematykę ekosystemów wodnych skupiając się głównie na wodach słodkowodnych, ale także w pewnym stopniu na wodach przybrzeżnych i morskich. Realizowane projekty w ramach konkursów nie mogą jednak dotyczyć wyłącznie wód morskich. Agencje finansujące z całej Europy i zagranicy ogłosiły do tej pory trzy międzynarodowe konkursy na projekty badawczo-rozwojowe.

Konkurs JTC Call 2024 pt.: „Water for Circular Economy” został ogłoszony 12 września 2024 r., nabór wniosków prowadzony był od 12 września 2024 r. do 13 listopada 2024 r. Konkurs ma na celu dostarczenie nowych rozwiązań dla gospodarki wodnej o obiegu zamkniętym, zwiększenie zasobów wodnych, poprawę sposobów wykorzystywania wody i optymalizacji jej zużycia. Konkurs skupia się również na barierach występujących przy przyjmowaniu i wdrażaniu nowych proponowanych rozwiązań mających na celu poprawę bezpieczeństwa wodnego, wdrażaniu nowych produktów, a także na ich wpływie na środowisko naturalne oraz śródlądowe i przybrzeżne środowiska wodne.

Obecnie trwa ocena złożonych wniosków wstępnych. W konkursie złożonych zostało 27 wniosków wstępnych z udziałem Wykonawców z Polski. Alokacja na konkurs wynosi 1 500 000 euro. Konkurs adresowany jest do mikrofirm, małych i średnich firm, dużych firm, konsorcjów, uczelni i jednostek naukowych.

Zakres tematyczny przedmiotowego konkursu obejmuje obszary tj. enhancement of water circularity in industries, urban water circularity, resource recovery and valorization, economic, environmental and social implications of water reuse and recovered products.

Partnerami w konkursie są: Austria, Belgia, Brazylia, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Niemcy, Węgry, Irlandia, Włochy, Izrael, Litwa, Łotwa, Luksemburg, Malta, Mołdawia, Holandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, RPA, Hiszpania, Szwecja, Szwajcaria Tunezja, Turcja, Wielka Brytania.

3. Partnerstwo SBEP - Sustainable Blue Economy Partnership (<https://www.bluepartnership.eu/>)

Partnerstwo współfinansowane, realizowane w ramach Horyzontu Europa. NCBR w 2022 roku brało udział w pracach dotyczących przygotowania i złożenia „proposala”, SRIA i Grant Agreement. Kick-off partnerstwa miał miejsce 25.01.2023 r.

Sustainable Blue Economy Partnership (SBEP) jest partnerstwem na rzecz zrównoważonej niebieskiej gospodarki w obszarze europejskich basenów morskich (Morze Śródziemne, Morze Czarne, Bałtyk i Morze Północne) oraz Oceanu Atlantyckiego realizowanym w ramach Programu Ramowego Badań i Innowacji Komisji Europejskiej „Horyzont Europa”. Partnerstwo SBEP ma na celu przyspieszenie potrzebnej transformacji w kierunku neutralnej dla klimatu, zrównoważonej, produktywnej i konkurencyjnej niebieskiej gospodarki do 2030 r., jednocześnie tworząc i wspierając warunki dla zrównoważonego oceanu dla ludzi do 2050 r., poprzez projektowanie, kierowanie, wspieranie sprawiedliwego i sprzyjającego włączeniu społecznemu przejścia do odnawialnej, odpornej i zrównoważonej niebieskiej gospodarki. Partnerstwo wciąż rozszerza swoje działania; aktualna ilość

partnerów to 74 z 30 państw. Pośród szerokiej gamy swoich działań Partnerstwo co rok ogłasza konkurs, którego obszary tematyczne dostosowywane są do aktualnego zapotrzebowania interesariuszy i zgodnie z aktualizowanym na bieżąco Programem badań strategicznych i innowacji Partnerstwa (SRIA). Konkursy adresowane są do mikro, małych, średnich i dużych firm, konsorcjów, uczelni oraz jednostek naukowych. Pierwszy konkurs w ramach przedsięwzięcia został ogłoszony w lutym 2023 r. i nabór wniosków trwał do kwietnia 2023 r. Alokacja NCBR na konkurs wyniosła 1 000 000 euro. W wyniku międzynarodowej oceny do finansowania wybrano 19 wniosków; pośród których znalazło się 5 wniosków z polskimi Wykonawcami – proces podpisywania umów został zakończony w 2024 r.

Obecnie trwa drugi konkurs Partnerstwa, który ogłoszony został 1 lutego 2024 r. Tematyka tego konkursu obejmuje obszary tj. Digital Twins of the Ocean at regional sub basin scale, Blue economy sectors, development of marine multi-use infrastructures, Planning and managing sea-uses at the regional level, Blue Bioresources.

Alokacja na drugi konkurs zakładała: 1 000 000 euro. Na etapie wyboru wniosków wstępnych wykazano wysokie zainteresowanie i jakość wniosków z polskimi Wykonawcami (9 wniosków w etapie II), w związku z powyższym wystąpiono o zwiększenie alokacji do kwoty: 1 250 000 euro. Wyniki konkursu zostaną przedstawione w I kwartale 2025 r.

Równolegle w IV kw. 2024 r. rozpoczęły się prace nad trzecim konkursem, którego ogłoszenie planowane jest we wrześniu 2025 r., nastąpiła również zmiana sekretariatu konkursu w drugim cyklu Partnerstwa (konkurs 3 i 4) z Agence nationale de la recherche (Francja) na Unitatea Executiva Pentru Finantarea Invatamantului Superior a Cercetarii Dezvoltarii si Inovarii (Rumunia).

NCBR w Partnerstwie SBEP aktywnie działa również w Work Package 6; dotyczącym kooperacji basenów mórz i Oceanu Atlantyckiego jako tzw. Baltic Node (przedstawiciel węzła Morza Bałtyckiego wraz z Estonią), w ramach działań WP6 planowane są w Partnerstwie warsztaty regionalne dla każdego z węzłów. W 2024 r. rozpoczęto planowanie warsztatów dot. tematyki Blueconomy Morza Bałtyckiego, które odbędą się w kwietniu 2025 r. w Sopocie. Warsztaty organizowane są w połączeniu z drugą edycją Blueconomy Baltic Forum (Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE NCBR) oraz czwartą edycją BlueMISSION Arena BANOS.

II. Inicjatywy pośrednio dedykowane tematyce morskiej:

CETPartnership - współfinansowane Partnerstwo Horyzontu Europa, Clean Energy Transition Partnership (<https://cetpartnership.eu/>)

Inicjatywa obejmuje finansowanie badań na rzecz transformacji energetycznej. Obszary tematyczne konkursu zostały opracowane w ramach siedmiu Transition Initiatives (TRIs), czyli konfiguracjach tematycznych, z których każda poświęcona jest innemu wyzwaniu technologicznemu lub systemowemu. Zgodnie z podziałem w Strategicznej Agendzie Badawczej (SRIA) głównie TRI2 wraz z TRI1 oraz TRI6 uwzględniają w swoich programach badawczych zagadnienia związane z morską energetyką wiatrową. Są to np. nowoczesne technologie turbin wiatrowych, morskie farmy wiatrowe (w tym pływające morskie farmy wiatrowe), integracja systemów, obsługa i industrializacja energii wiatrowej, jak również agenda dotycząca ekosystemu, wpływu społecznego i kapitału ludzkiego w tym obszarze.

W ramach TRIs wyodrębniane są Call Modules, tj. obszary tematyczne konkursów. Do tej pory ogłoszono 3 konkursy. Obecnie trwa nabór wniosków w trzecim konkursie, Joint Call 2024.

W ramach CM03A Advanced renewable energy (RE) technologies for power production (ROA) i CM03B Advanced renewable energy (RE) technologies for power production (IOA) znalazły się zagadnienia związane z morską energetyką wiatrową (offshore), a w CM04 Carbon capture, utilisation and storage (CCUS) wychwytywanie i magazynowanie dwutlenku węgla (CCS) m.in. na morzu.

Budżet NCBR na konkurs to 3 mln euro.

Jednocześnie dodatkowo załączamy listę projektów wygenerowanych przez NCBR. W zestawieniu została również przedstawiona łączna ilość środków finansowych wydatkowana przez NCBR na badania naukowe związane z polską polityką morską, w podziale na poszczególne działania i programy, z wyszczególnieniem kwot przekazanych w 2024 roku.

Z wyrazami szacunku

Maria Mrówczyńska
Podsekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Departamentu Infrastruktury
Zastępca Dyrektora
plk Arkadiusz GARDZIELIK

DI-WZN.287.25.2024
Warszawa, 31.03.2025 r.

Pan Arkadiusz MARCHEWKA
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury
e-PUAP

Dotyczy: *rocznego raportu w sprawie realizacji polityki morskiej w resorcie obrony narodowej.*

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 24 stycznia 2025 r.¹ w sprawie realizacji polityki morskiej, w załączeniu przesyłam informację roczną za resort obrony narodowej w zakresie podejmowanych w 2024 r. działań wpisujących się w realizację Polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej.

Z poważaniem

plk Arkadiusz GARDZIELIK

/dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

st. spec. Paweł Stępień
tel. 261-874-868, 262-760-824
e-mail: pstepien@mon.gov.pl

¹ Znak: DGMiZS-8.57.6.2025

Informacja
za resort obrony narodowej w zakresie podejmowanych w 2024 r. działań
wpisujących się w realizację Polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej.

I. Prowadzone prace legislacyjne

W ramach działań legislacyjnych resort obrony narodowej uczestniczył w wypracowaniu lub opiniowaniu szeregu aktów prawnych z zakresu polityki morskiej, procedowanych w 2024 r. przez inne podmioty.

II. Realizowane projekty i programy

W ramach realizacji w 2024 r. polityki morskiej RP, w tym szeroko rozumianego zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony żeglugi na morzu, wykonano bądź kontynuowano szereg przedsięwzięć, które w podziale na obszary zadaniowe przedstawiały się następująco:

1. Zapewnienie standardów bezpiecznego uprawiania żeglugi przez statki morskie oraz działania na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi i ochrony portów morskich realizowano poprzez kontynuację współdziałania z:
 - administracją morską,
 - Morskim Oddziałem Straży Granicznej,
 - NATO Shipping Centre (NSC) przy Dowództwie Morskim NATO (MARCOM),
 - NSWG (NATO Shipping Working Group) – Grupą Roboczą SM Sojuszu ds. współpracy z żeglugą, odpowiedzialną za proces standaryzacyjny SM Sojuszu,
 - BOSB (Baltic Ordnance Safety Board) – Bałtycką Radą ds. Oczyszczania z Przedmiotów Niebezpiecznych.
2. Monitorowanie stanu bezpieczeństwa żeglugi realizowano poprzez:
 - wymianę informacji o sytuacji żeglugowej na polskich obszarach morskich, głównie w oparciu o System Wymiany Informacji Bezpieczeństwa Żeglugi (SWIBŻ), którego dostawcą i administratorem jest Urząd Morski Gdynia,
 - podejmowanie przedsięwzięć w zakresie ochrony granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej wynikających z zapisów Planu Współdziałania Komendanta Morskiego Oddziału Straży Granicznej (MOSG) i Dowódcy Centrum Operacji Morskich – Dowódcy Komponentu Morskiego z dnia 13 lutego 2023 r. w zakresie ochrony granicy państwowej na morzu, obejmującego m. in. przekazywanie w systemie służb dyżurnych informacji o ważnych zdarzeniach mających wpływ na bezpieczeństwo obszarów morskich,
 - wykorzystanie, w celu ciągłego monitorowania i analizy ruchu statków z ładunkami niebezpiecznymi oraz jednostek badawczych, systemów SWIBŻ oraz National Single Window (NSW).

3. Ochrona żeglugi, portów i innych obiektów infrastruktury krytycznej przed zagrożeniami terrorystycznymi realizowana była poprzez:
- utrzymywanie stałej łączności i przekazywanie informacji w zakresie zagrożeń terrorystycznych na morzu pomiędzy DSO COM-DKM a instytucjami układu pozamilitarnego,
 - kontynuację działań w ramach operacji ZATOKA wynikających z Rozkazu Szefa Sztabu Generalnego WP z dnia 05.10.2022 r. w sprawie realizacji zadań wzmocnienia bezpieczeństwa energetycznego państwa oraz zatwierdzonej przez Ministra Obrony Narodowej *Koncepcji wzmocnienia bezpieczeństwa energetycznego państwa*, w celu monitorowania sytuacji w rejonie morskiej infrastruktury energetycznej zarówno na powierzchni morza, a także w toni wodnej i na dnie morskim. W trakcie realizowanych zadań przez siły MW RP nie stwierdzono wystąpienia zagrożeń dla morskiej infrastruktury energetycznej;
 - sprawowanie operacyjnego dowodzenia (OPCOM) wydzielonymi siłami biorącymi udział w akcjach ratowniczych, w polskiej strefie odpowiedzialności SAR i ASAR oraz współdziałanie w tym obszarze z Morską Służbą Poszukiwania i Ratownictwa oraz międzynarodowymi systemami ratowniczymi państw Morza Bałtyckiego.
4. Pozyskiwanie nowoczesnego sprzętu wojskowego na potrzeby sił Marynarki Wojennej, zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa na morzu, realizowane na podstawie Programu Operacyjnego „Zwalczanie zagrożeń na morzu”. Działania te są kontynuacją działań związanych z budową poniższych okrętów:
- Okrętu Podwodnego Nowego Typu pk. ORKA,
 - Okrętu Obrony Wybrzeża pk. MIECZNIK,
 - Niszczyciela Min pk. KORMORAN II,
 - Okrętu Rozpoznania Radioelektronicznego pk. DELFIN.

W 2024, w celu zwiększenia narodowego potencjału bojowego do zwalczania zagrożenia od strony Morza Bałtyckiego, opracowana została *„Koncepcja utworzenia Brygady Rakietowej Marynarki Wojennej (BRMW)”.*

III. Współpraca i aktywność międzynarodowa

W 2024 r. w ramach aktywności międzynarodowej:

- uczestniczono w tworzeniu warunków formalnych i organizacyjnych dla wzmocnienia współpracy z państwami basenu Morza Bałtyckiego aspirującymi do pełnego członkostwa w NATO,
- zintensyfikowano działania na rzecz doskonalenia, współpracy i koordynacji działań pomiędzy NATO i Unią Europejską w środowisku morskim,
- usprawniano wykorzystanie Stałych Grup Morskich NATO,

- podejmowano działania dotyczące roli Sojuszu w środowisku morskim, w szczególności w zwalczaniu nielegalnej migracji i ataków na infrastrukturę krytyczną,
- współdziałano w zakresie bezpieczeństwa żeglugi w ramach operacji międzynarodowych, wsparcia narodowych i sojuszniczych działań w zakresie utrzymania niezakłóconego przepływu towarów drogą morską przy minimalizacji wpływu na prowadzone operacje wojskowe.

W ramach tej aktywności kontynuowano udział w międzynarodowych projektach, w tym m.in. w:

- a) projekcie MAS MCM (ang. Maritime (Semi) Autonomous Mine Countermeasures) w ramach Stałej Współpracy Strukturalnej PESCO (ang. Permanent Structured Cooperation), którego celem jest zwiększenie zdolności do efektywnego wykorzystania uzbrojenia w zakresie zwalczania zagrożenia minowego oraz pozyskanie nowych zdolności do prowadzenia rozpoznania akustycznego.
- b) projekcie HARMSPRO (Harbour and Maritime Areas Surveillance & Protection) w ramach Stałej Współpracy Strukturalnej PESCO (Permanent Structured Cooperation), której celem jest opracowanie prototypu zintegrowanego systemu ochrony baz morskich na potrzeby państw członkowskich Unii Europejskiej.

IV. Udział w ćwiczeniach krajowych i międzynarodowych:

Najważniejszym przedsięwzięciem szkoleniowym realizowanym w układzie narodowym w 2024 roku był udział sił i środków ZT MW w ćwiczeniach taktycznych z wojskami pk. OSTROBOK-24 oraz WARGACZ-24, w ramach których doskonalono umiejętności z zakresu przygotowania, zgrywania oraz realizacji wsparcia sił flotylli wydzielanych do udziału w połączonej operacji obronnej we współdziałaniu z Wojskami Obrony Terytorialnej (WOT), Wojskami Specjalnymi oraz z elementami pozamilitarnych struktur systemu obronnego państwa.

Dodatkowo, w zakresie szkolenia dowództw, związki taktyczne i jednostki wojskowe doskonalili umiejętności podczas udziału w treningach sztabowych pk.: KARSIBÓR-24, OKSYWIE-24 a także umiejętności w planowaniu i realizacji zadań, zgodnie z przeznaczeniem (we współdziałaniu z elementami pozamilitarnych struktur systemu obronnego państwa), podczas udziału w ćwiczeniach dowódczo-sztabowych pk. OKOŃ-24 i WĘGORZ-24.

W 2024 roku w ramach współdziałania z układem pozamilitarnym Centrum Operacji Morskich - Dowództwo Komponentu Morskiego (COM-DKM) oraz siły i środki Marynarki Wojennej brały udział w ćwiczeniu taktyczno-specjalnym pk.: „RENEGADE/SAREX-24”, którego istotą było sprawdzenie zdolności Sił Zbrojnych RP oraz układu pozamilitarnego, jako elementów systemu bezpieczeństwa powietrznego państwa, do przeciwdziałania zagrożeniom terrorystycznym z powietrza i wynikającym z tego sytuacjom kryzysowym właściwym dla systemu Obrony Powietrznej oraz prowadzenia misji/akcji poszukiwawczo-ratowniczych w lądowym i morskim obszarze odpowiedzialności RP.

Ponadto w 2024 r. odpowiednie siły i środki MW RP były zaangażowane w szeregu ćwiczeniach realizowanych poza granicami państwa, jak np.: BALTIC OPERATIONA 2024, DYNAMIC MOVE 2024, OLIVES NOIRES 2024, LIVEX, NEPTUN STRIKE 2024, SWPRING STORM 2024, SEA BREEZE 2024, NORTHERN VIKING 2024 i innych.

Ponadto, COM-DKM utrzymywał gotowość do:

- zapewnienia ciągłości sprawowania funkcji SUBOPAUTH i zadań OPCON (kierowania operacyjnego) nad polskimi okrętami podwodnymi. Utrzymano ścisłą współpracę z CTF355 pełniącym zadania SMAA (Submarine Movement Advisory Authority), w ramach nadzoru nad bezpieczeństwem działań w domenie podwodnej,
- działania polsko-niemieckiego ośrodka odpowiedzialnego za kierowanie operacyjne i kontrolę działań okrętów podwodnych obydwu państw na Bałtyku (COMSUBBALTIC).

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 25 lutego 2025 r.
znak sprawy: RYB.rdm.932.1.2025

Pan
Dariusz Klimczak
Minister Infrastruktury

Dotyczy: raportu z realizacji polityki morskiej RP w 2024 r.

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo znak DGMiZS-8.57.6.2025 z dnia 24 stycznia br.
w załączeniu przekazuję wkład Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi do raportu
z realizacji polityki morskiej RP w 2024 r.

Z wyrazami szacunku,

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Jacek Czerniak
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Zał. – wym.

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych
osobowych dostępna jest pod adresem:
www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych

Wkład do raportu z realizacji Polityki Morskiej RP w 2024 r.

Departament Rybołówstwa

Program Fundusze Europejskie dla Rybactwa (program FER)

W roku 2024 w resorcie rolnictwa prowadzone były w szczególności prace nad opracowaniem aktów prawa krajowego służących wdrażaniu programu FER oraz umożliwiającących otrzymanie pomocy finansowej przez ubiegających się o dofinansowanie z tego programu.

W wyniku podjętych przez resort rolnictwa działań przyjęte zostały m. in. akty prawne

- zmieniające rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i wypłaty pomocy finansowej na realizację operacji w ramach Priorytetu 1 oraz 2,
- regulujące szczegółowe warunki przyznawania i wypłaty pomocy finansowej na realizację operacji w ramach priorytetu 4,
- w sprawie punktacji kryteriów oceny strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność oraz sposobu podziału środków przeznaczonych na realizację tych strategii.

Ponadto został opracowany harmonogram naboru wniosków o dofinansowanie w ramach programu FER, który został opublikowany na stronie internetowej dotyczącej programu FER (fer.gov.pl).

Program Fundusze Europejskie dla Rybactwa jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury w stosunku:

- wkład z EFMRA – 512 387 953,00 euro
- środki krajowe – 219 594 837 euro

łącznie: 731 982 790,00 euro

Główne cele programu:

- realizacja wspólnej polityki rybołówstwa, unijnej polityki morskiej oraz międzynarodowych zobowiązań Unii w dziedzinie zarządzania oceanami,
- promowanie zrównoważonego rybołówstwa i ochrony żywych zasobów morza,
- zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego dzięki dostawom produktów rybołówstwa i akwakultury,
- przyczynianie się do rozwoju zrównoważonej niebieskiej gospodarki, oraz zapewnienie zdrowego stanu, bezpieczeństwa i czystości mórz i oceanów, ochrony na nich, a także przyczynianie się do zrównoważonego zarządzania nimi.

Uczestnictwo w pracach na forum UE

W 2024 r. Polska aktywnie uczestniczyła w intensywnych pracach Komisji Europejskiej nad projektami aktów wykonawczych i delegowanych do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2842 z dnia 22 listopada 2023 r. zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009, a także zmieniającego rozporządzenia Rady (WE) nr 1967/2006 i (WE) nr 1005/2008 oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1139, (UE) 2017/2403 i (UE) 2019/473, w odniesieniu do kontroli rybołówstwa. Rozporządzenie 2023/2842 weszło w życie w dniu 9 stycznia 2024 r., a jego celem jest kompleksowa zmiana systemu kontroli rybołówstwa poprzez jego uproszczenie, dostosowanie przepisów do zreformowanej Wspólnej Polityki Rybołówstwa oraz zmniejszenie obciążeń administracyjnych. Prace nad projektami aktów wykonawczych i delegowanych do ww. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) będą kontynuowane również w latach następnych.

Działania legislacyjne w zakresie rybołówstwa

W 2024 r. przeprowadzono nowelizację rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 21 sierpnia 2019 r. w sprawie wymiarów i okresów ochronnych organizmów morskich oraz szczegółowych warunków wykonywania rybołówstwa komercyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1556, z późn. zm.). Nowelizacja miała na celu wprowadzenie do krajowego porządku prawnego dodatkowych warunków wykonywania rybołówstwa komercyjnego, w szczególności rybołówstwa pelagicznego wykonywanego przy użyciu narzędzi połowowych ciągnionych lub włączonych, co podyktowane zostało koniecznością zapewnienia dokładności i prawidłowości danych związanych z wagą i składem gatunkowym ryb wyładowywanych w polskich portach. Ponadto, w ramach przedmiotowej nowelizacji rozporządzenia zniesiony został obowiązek sortowania śledzia i szprota złowionego na podobszarach 24 i 25 w okresie od dnia 1 maja do dnia 31 sierpnia przed rozpoczęciem wyładunku, jak również wprowadzono dodatkowe obszary wyłączone z wykonywania rybołówstwa komercyjnego od dnia 1 listopada do dnia 30 czerwca (w latach 2024–2029) w rejonie Zatoki Skoszewskiej oraz w rejonie Jeziora Dąbie.

Zarządzanie żywymi zasobami morza

Zarządzanie żywymi zasobami morza opiera się na jak najlepszej dostępnej wiedzy naukowej co do stanu żywych zasobów morza. Instytucją przygotowującą doradztwo naukowe dla głównych stad ryb poławianych komercyjnie jest Międzynarodowa Rada Badań Morza (ICES). Przygotowuje ona corocznie ocenę stanu zasobów na podstawie badań naukowych (rejsów badawczych) tych zasobów, w których uczestniczą jednostki naukowe wszystkich państw regionu, a także informacji przekazywanych przez rybaków oraz administrację państw członkowskich. W ocenę stanu zasobów ryb zaangażowany jest również Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa (STECF), który przygotowuje roczny raport na temat bieżącego stanu zasobów rybołówstwa i jego przyszłego potencjału. STECF odgrywa ważną rolę, wspomagając Komisję Europejską w formułowaniu kształtu polityki z zakresu zarówno planowania długoterminowego jak i nadzwyczajnych zamknięć obszarów połowowych, wydając miarodajną i szczegółową opinię naukową. Komitet ten odpowiada również za doradztwo w dziedzinie ekonomii i zagadnień społecznych. Przygotowane przez ICES i STECF corocznie oceny stanu zasobów zawierają szeroką analizę stanu zasobów wykorzystywaną jako podstawę do przygotowania przez Komisję Europejską propozycji podziału TAC i kwot połowowych oraz długoterminowych propozycji na temat sposobów zrównoważonego zarządzania rybołówstwem na wodach europejskich. Kwoty połowowe są ustalane corocznie w drodze rozporządzenia Rady Unii Europejskiej, określającego możliwości połowowe odłowienia danych stad ryb na obszarze Morza Bałtyckiego.

Zgodnie z art. 2. i art. 3 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zarządzanie żywymi zasobami morza jest jedną z tych dziedzin, które leżą w wyłącznych kompetencjach Unii Europejskiej. Państwa Unii Europejskiej wspólnie korzystają z ekosystemów morskich, od których zależy sektor rybołówstwa. Działalność jednej floty wywiera zatem bezpośredni wpływ na przyszłe możliwości połowowe innych flot eksploatujących te same stada ryb i te same ekosystemy. Również handel produktami rybołówstwa jest wysoce zintegrowany. Polska, jak i pozostałe kraje UE, jest reprezentowana przez Komisję Europejską na forum organizacji międzynarodowych do spraw zarządzania rybołówstwem oraz regionalnych organizacji rybackich, jak również w dwustronnych umowach rybackich. Istotne jest zapewnienie odpowiedniego uwzględnienia interesów Polski w mandacie negocjacyjnym KE oraz reprezentowania interesów polskich przez KE na forum międzynarodowym.

Ogólne kwoty połowowe na Morzu Bałtyckim ustalone dla Polski przez Radę UE na 2024 rok określiło rozporządzenie Rady (UE) 2023/2638 z dnia 20 listopada 2023 r. ustalające uprawnienia do połowów na 2024 rok w odniesieniu do niektórych stad ryb i grup stad ryb w Morzu Bałtyckim oraz zmieniające

rozporządzenie (UE) 2023/194 w odniesieniu do uprawnień do połowów w innych wodach (Dz. Urz. UE L z 22.11.2023).

Poniższa tabela przedstawia wysokość ogólnych kwot połowowych dla UE i Polski na rok 2024:

Gatunek	Podobszary ICES	Kwota dla UE na rok 2024 (ton)	Ogólna kwota połowowa dla Polski na rok 2024 (ton)
Dorsz*	22-24	340	40
Dorsz*	25-32	595	159
Śledź*	22-24	788	103
Śledź	25-27,28.2, 29 i 32	40 368	10 057
Szprot	22-32	201 000	59 013
Łosoś* **	22-31	53 967	3 393
Gładzica	22-32	11 313	1 697

* kwoty połowowe przeznaczone wyłącznie na przyłów – zakaz ukierunkowanych połowów

**kwota połowowa łososa wyrażona w sztukach.

Krajowy podział ogólnych kwot połowowych na Morzu Bałtyckim, na 2024 rok, został zrealizowany w oparciu o przepisy ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim (Dz.U. z 2023 r. poz. 475 z późn. zm.) i rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu podziału ogólnych kwot połowowych i dodatkowych kwot połowowych (Dz. U. 2019 poz. 370 z późn. zm.).

[Ochrona środowiska morskiego](#)

Działania w ramach Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego.

Grupa HELCOM FISH i HELCOM FISH-M

MRiRW jest aktywnie zaangażowane w prace grupy ds. zrównoważonego rybołówstwa w oparciu o podejście ekosystemowe (HELCOM FISH), oraz podgrupy ds. ryb migrujących (HELCOM FISH-M).

Obecnie prace w ramach grupy HELCOM FISH skupiają się głównie na zdefiniowaniu ekosystemowego podejścia do rybołówstwa i dostosowaniu pracy do celów i działań zdefiniowanych w zaktualizowanym Bałtyckim Planie Działania HELCOM. Obrady grupy prowadzone były w 2024 r. przez przedstawiciela MRiRW (wiceprzewodniczącego) podczas nieobecności przewodniczącego Grupy. Grupa FISH-M pracuje nad aktualizacją zaleceń dotyczących ochrony łososa i troci wędrownej i zapewnienia dróg migracji.

Działania w ramach Porozumienia o ochronie małych walení ASCOBANS.

Przedstawiciele MRiRW biorą również udział w spotkaniach ASCOBANS (Porozumienie o ochronie małych walení Bałtyku, Północno-Wschodniego Atlantyku, Morza Północnego i Irlandzkiego) zajmującego się ochroną małych walení, zwłaszcza w zakresie zagadnień dotyczących przypadkowego połowu małych walení w sieci rybackie.

ASCOBANS analizuje i poszukuje rozwiązań w odniesieniu do ograniczania oddziaływania człowieka na małe walenie, zarówno od strony rybołówstwa (przyłów w sieci i zanieczyszczenie morza utraconymi narzędziami połowowymi), jak i transportu morskiego (zanieczyszczenie i hałas) czy turystyki (hałas, zanieczyszczenie morza). W 2024 r. przedstawiciele DR MRiRW brali aktywny udział w najważniejszym spotkaniu ASCOBANS, 10 Spotkaniu Stron (MoP, 10-12 września 2024 r., Odense, Dania). Przedstawiciel MRiRW otworzył to spotkanie jako oficjalnie wybrany przewodniczący Komitetu Doradczego (ASCOBANS AC).

[Ochrona morświna Bałtyckiego.](#)

W roku 2024 kontynuowano, na łamach regionalnego forum ds. rybołówstwa BALTFISH, prace nad dodatkowymi środkami ochrony morświnów na Morzu Bałtyckim przed przypadkowymi połowami, zwłaszcza poza obszarami chronionymi, kluczowymi dla występowania morświnów. W okresie lipiec 2023- lipiec 2024 Polska jako Prezydencja BALTFISH, zintensyfikowała te dyskusje. Jednak finalne decyzje odnośnie dodatkowych środków ochrony morświnów przed przypadkowym połowem nie zostały podjęte i dalsze prace będą kontynuowane.

Ponadto, od lipca 2024 roku, Polska reprezentowana przez Morski Instytut Rybacki - PIB na prośbę MRiRW i w oparciu o środki Fundusze Europejskie dla Rybactwa (FER 2021-2027), priorytet 1 gromadzenie danych, włączyła się w międzynarodowy projekt w zakresie monitoringu akustycznego występowania morświnów w Morzu Bałtyckim (SAMBAA II). W oparciu o ten monitoring, wspólnie z innymi państwami bałtyckimi, powinniśmy uzyskać aktualne dane w zakresie występowania i rozmieszczenia morświnów w Morzu Bałtyckim, co będzie stanowiło podstawę do ew. zaproponowania dodatkowych środków ochrony morświnów przed przypadkowym połowem w przyszłości.

Rynek rybny

Przetwórstwo ryb.

Na koniec października 2024 r., liczba zakładów przetwórstwa rybnego w Polsce przetwarzających produkty rybołówstwa i uprawnione do wprowadzania do obrotu na rynek UE wyniosła 231 zakłady, z czego 23 miało zawieszoną działalność. Zakłady przetwórcze zatrudniały ok. 18,5 tys. osób.

Szacuje się, że w 2024 r. zakłady przetwórstwa rybnego wyprodukowały 630,5 tys. ton produktów rybnych o wartości 18,5 mld zł. W strukturze produkcji dominowały ryby przetworzone lub zakonserwowane (42,3%), ryby wędzone (19%), ryby, filety i mięso z ryb chłodzone (17,6%), oraz filety i mięso świeże lub mrożone (17,5%). Rozwój sektora następuje poprzez zwiększenie eksportu ryb i produktów rybnych.

W końcu 2024 r. funkcjonowało 17 uznanych organizacji producentów produktów rybołówstwa i akwakultury oraz dwie uznane organizacje międzybranżowe. Największe firmy zajmujące się przetwórstwem ryb w kraju zrzeszone są w Polskim Stowarzyszeniu Przetwórców Ryb. Organizacja ta zrzesza ok. 60 członków.

Konsumpcja ryb.

Spożycie ryb i owoców morza w Polsce w 2023 r. oszacowano na poziomie 13,67 kg/osobę. Oznacza to, że w porównaniu do roku 2022 r. spożycie zwiększyło się o ok. 2%. Najchętniej spożywane gatunki ryb to: śledź (2,78 kg/osobę), mintaj (2,54 kg/osobę) oraz łosoś (1,09 kg/osobę).

Produkcja w akwakulturze.

Szacuje się, że w 2024 r. odnotowano lepsze niż w ubiegłych latach wyniki chowu i hodowli ryb w akwakulturze. Łączna produkcja ponad 30 gatunków ryb i skorupiaków przeznaczonych do konsumpcji wyniosła szacunkowo 47,2 tys. ton, w tym wyprodukowano 20,5 tys. ton karpia i ok. 22,5 tys. ton pstrągów i innych łososiowatych. Znaczącym segmentem akwakultury jest produkcja ikry przeznaczonej do konsumpcji, głównie kawioru.

Wymiana handlowa.

W 2024 roku obroty handlu zagranicznego rybami, owocami morza oraz ich przetworami utrzymały się na wysokim poziomie, pomimo wyzwań związanych z fluktuacjami cenowymi. Jednak w poszczególnych miesiącach odnotowano znaczące wahania. Wzrostowy trend w handlu

zagranicznymi produktami rybnymi został zahamowany przez rosnące ceny surowców rybnych i innych czynników produkcji, wysoką inflację, osłabienie złotego oraz skutki rosyjskiej agresji na Ukrainę.

Szacuje się, że w 2024 r. wysłano za granicę ok. 510,7 tys. ton ryb i ich przetworów. Wartość eksportu wyniosła 3331 mln euro. Według grup towarowych eksportowano głównie przetwory i konserwy z ryb oraz kawior (29,4%), filety i mięso rybne (21,3%) oraz produkty niekonsumpcyjne (16,2%). Najwięcej przychodów z eksportu generowały ryby wędzone, solone i suszone (34,7%), filety i mięso rybne (32,1%) oraz przetwory i konserwy (23,2%). Pod względem gatunków dominowały łososie (wędzone), śledzie i mintaje. Głównymi rynkami zbytu są kraje UE, głównie Niemcy, Włochy, Francja i Dania.

Import ryb i produktów rybnych w 2024 r. został oszacowany na poziomie ok. 673,1 tys. ton o wartości 3420,0 mln euro. W strukturze ilościowej importu dominowały produkty o niewielkim stopniu przetworzenia, które w zdecydowanej większości kierowane były do krajowych przetwórci filety i mięso z ryb (34,1%), ryby świeże lub schłodzone (33,8%) oraz ryby mrożone (16,1%). Sprowadzono głównie ryby morskie. Wśród gatunków importowano przede wszystkim łososie, śledzie, makrele, mintaje i dorsze. Importowane łososie pochodziły głównie z Norwegii w postaci ryb świeżych. Najwięcej ryb i produktów rybnych Polska importowała z krajów skandynawskich m.in. Norwegii, Szwecji, Rosji, Chin, Islandii i Niemiec.

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DIP-VI.4103.1.2025
Warszawa, 04 marca 2025 r.

Arkadiusz Marchewka
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Infrastruktury

Dotyczy: wkładu do raportu ws. polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Ministrze,

odpowiadając na pismo znak: DGMiZS-8.57.6.2025 z 24 stycznia 2025 roku w sprawie przygotowania informacji rocznej w zakresie podejmowanych w 2024 roku przez resorty działań wpisujących się w realizację polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej, ze szczególnym uwzględnieniem prowadzonych prac legislacyjnych, realizowanych projektów i programów, współpracy i aktywności międzynarodowej, a także pozostałych przedsięwzięć istotnych dla realizacji polskiej polityki morskiej, poniżej przekazuję wkład Ministra Rozwoju i Technologii.

W ramach procesu wydawania pozwoleń na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich w zakresie wynikającym z ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1125.), w 2024 r. w MRIt poddanych analizie było 39 wniosków na wykonanie inwestycji na morzu. Minister Rozwoju i Technologii pozytywnie zaopiniował 37 z nich i wydał stosowne postanowienia. Przy opiniowaniu tych wniosków, Minister Rozwoju i Technologii kierował się analizą korzyści oraz ewentualnych zagrożeń dla interesu polskiej gospodarki.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Michał Jaros

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Dr hab. Sebastian Gajewski
Podsekretarz Stanu

Warszawa, dn. /elektron. znacznik czasu/
DP-I.0220.98.2025.AW

Pan
Arkadiusz Marchewka
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Infrastruktury

Szanowny Panie Ministrze,

odpowiadając na pismo z dnia 24 stycznia, pismo znak: DGMiZS-8.57.6.2025, dotyczące prośby o przedstawienie informacji rocznej w zakresie podejmowanych w 2024 r. działań wpisujących się w realizację polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej, ze szczególnym uwzględnieniem prowadzonych prac legislacyjnych, realizowanych projektów i programów, współpracy i aktywności międzynarodowej, a także pozostałych przedsięwzięć istotnych dla realizacji polskiej polityki morskiej, uprzejmie przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

W 2024 r. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) jako wiodący Organ odpowiedzialny za opracowanie legislacyjne działań w obszarze zabezpieczenia społecznego wpisujących się w realizację polityki morskiej, przy współpracy z Ministrem Infrastruktury (MI) przygotował projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (projekt). Projekt został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD 101.

Zaproponowane przez MRPiPS rozwiązania, które zostały szczegółowo opisane we wniosku o wpis, zaprojektowane zostały z myślą o ich kompleksowości, jak również z zamiarem jak najpełniejszego zaspokojenia potrzeb zgłaszanych przez przedstawicieli środowiska marynarskiego w sferze prawa ubezpieczeń społecznych.

W szczególności projekt ustawy zawiera propozycje całościowej regulacji, które przewidują objęcie marynarzy preferencyjnymi zasadami podlegania ubezpieczeniom społecznym i ustalania podstawy wymiaru składki ze względu na posiadany status marynarza.

Po pierwsze, marynarz, który uzyska status marynarza wykonującego pracę na podstawie umowy o świadczenie pracy na morzu, będzie miał zapewniony odrębny tytuł do ubezpieczeń społecznych, uregulowany w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 497, z późn. zm.), zwanej dalej „u.s.u.s.”. Powyższe oznacza, że zostanie dodany do katalogu osób ubezpieczonych podlegających obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym – punkt odnoszący się wyłącznie do marynarzy.

Objęcie przywołanymi obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi osoby fizycznej o statusie marynarza, będzie uzależnione od złożenia w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych wraz z zaświadczeniem wystawionym przez dyrektora urzędu morskigo lub agencję zatrudnienia. Wcześniej jednak status marynarza potwierdzany będzie uzyskanym zaświadczeniem wydanym wyłącznie na dobrowolny wniosek osoby zainteresowanej (tj. osoby ubiegającej się o poświadczenie tego statusu). Natomiast sam status będzie ustalony przez właściwe podmioty na podstawie umowy, zgodnie z którą marynarz świadczy pracę na morzu, wpisów do książeczki żeglarskiej lub praktyki pływania potwierdzonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 68 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2024 r. poz. 1068, 1933).

Ponadto, projekt przewiduje, że osoba ubezpieczona ze statusem marynarza (potwierdzonym odpowiednim zaświadczeniem) będzie podlegać, w myśl założeń projektodawcy (MRPiPS), obowiązkowo dwóm pozostałym rodzajom ubezpieczeń społecznych: ubezpieczeniu chorobowemu i ubezpieczeniu wypadkowemu. Projekt aktu normatywnego autorstwa MRPiPS (przy współpracy MI) przewiduje także, że osoby posiadające status marynarza (art. 6 ust. 1 pkt 24 u.s.u.s.), jak i członkowie ich rodzin zostaną objęci obowiązkowym tytułem do ubezpieczenia zdrowotnego, a w konsekwencji – uzyskają prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Dodatkowo obowiązkowe będzie opłacanie przez płatnika składek (osobę marynarza) składek na Fundusz Pracy (FP) i Fundusz Solidarnościowy (FS).

Po drugie zakłada się, że podstawą wymiaru składek marynarza będzie kwota deklarowana nie niższa niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę określona przepisami ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207, z późn. zm.).

Po trzecie, płatnikiem składek na swoje ubezpieczenia społeczne będzie osoba ze statusem marynarza. Warto podkreślić zatem założenie, że marynarze sami będą finansować, rozliczać i opłacać składki na własne ubezpieczenia społeczne.

Po czwarte, obowiązek opłacenia składek będzie trwał przez 12 miesięcy liczony od dnia wskazanego w zaświadczeniu jako dzień uzyskania statusu marynarza wydanym przez dyrektora urzędu morskigo lub agencję zatrudnienia. W tym okresie marynarz objęty będzie pełną ochroną ubezpieczeniową, z wyłączeniem okresu, w którym marynarz po zakończeniu pracy na morzu dokona „zawieszenia” statusu marynarza, na okres od miesiąca do maksymalnie 3 miesięcy.

MRPiPS dodatkowo wyjaśnia, iż w zgodzie z zasadą równego traktowania ubezpieczonych (wyrażoną w art. 2a u.s.u.s.) projekt ustawy - w odniesieniu do marynarzy zatrudnionych na statkach pływających pod banderą Polski po uzyskaniu statusu marynarza (potwierdzanego odpowiednim zaświadczeniem) - przewiduje, że zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych, podleganie ubezpieczeniu oraz opłacanie składek na te ubezpieczenia będzie oparte na

zasadach dotyczących marynarzy mieszkających w Polsce, pływających na statkach pod banderą państwa trzeciego. W efekcie, dopuszczono możliwość uzyskania statusu marynarza również przez marynarzy, którzy są aktualnie zgłoszeni do systemu ubezpieczeń społecznych jako pracownicy zatrudnieni na podstawie marynarskiej umowy o pracę. Rozwiązanie to jest zgodne z komplementarnym charakterem, który cechuje projekt ustawy. Ostateczna treść nowego tytułu do ubezpieczeń społecznych marynarza oraz projektowanej regulacji zostanie ustalona po zakończeniu prac nad projektem ustawy.

Pełna realizacja założeń projektu ustawy sprawi, że osoba ubezpieczona (marynarz) uzyska w pełni przypisaną mu ochronę socjalną, tj. w ramach realizacji zobowiązań międzynarodowych wynikających z zapisów Konwencji o pracy na morzu z 2006 r. (MLC). Przede wszystkim projekt ustawy został zbudowany wokół wypełniania ww. potrzeby wobec możliwie największej liczby marynarzy. Szczególnie w stosunku do marynarzy wykonujących pracę na morzu na statkach pływających pod banderami tzw. państw trzecich, czyli państw nienależących do Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Konwencja MLC nakazuje, aby każdy kraj wprowadził przepisy umożliwiające marynarzom uczestniczenie w systemie ubezpieczeń społecznych na zasadach nie gorszych niż posiadają pracownicy lądowi. W zakresie realizacji polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej, w opisanym projekcie ustawy chodzi szczególnie o obecną pogorszoną wobec innych ubezpieczonych sytuację marynarzy pływających na statkach pod banderą państwa trzeciego, z którymi Polska nie zawarła umowy dwustronnej o zabezpieczeniu społecznym, a ich pracodawca armator nie ma siedziby w terenie UE/EFTA. Omówiona inicjatywa ustawodawcza, której realizację zapoczątkowano w połowie 2024 r., w ramach rządowego procesu legislacyjnego, wpisuje się w treść uchwały nr 33 / 2015 Rady Ministrów z dnia 17 marca 2015 r. w sprawie Polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku), znak: RM-111-37-15. W wymienionym akcie, pod tytułem oznaczonym numerem dwa: „Zwiększenie konkurencyjności transportu morskiego” zapisano, iż: „niezbędne jest (...) podjęcie działań mających na celu m.in. stworzenie korzystnych warunków dla rejestrowania statków pod polską banderą przez przedsiębiorców żeglugowych, przede wszystkim związane z obniżeniem kosztów prowadzenia przez nich działalności gospodarczej.”. W efekcie projekt ustawy (UD 101) realizuje w pełni założenia polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej. Projekt ustawy ma na celu dostosowanie rozwiązań z zakresu ubezpieczeń społecznych marynarzy do realiów marynarskiego rynku pracy i potrzeb ekonomicznych armatorów, z pełnym poszanowaniem zgodności rozwiązań z zakresu ubezpieczeń społecznych marynarzy z przepisami prawa UE o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz zawartych przez Polskę dwustronnych umów międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym. Za główny cel obrano również pełną realizację wobec marynarzy mających miejsce zamieszkania w Polsce konstytucyjnej zasady prawa do zabezpieczenia społecznego zawartej w art. 67 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którą obywatel ma prawo do zabezpieczenia społecznego w razie niezdolności do pracy ze względu na chorobę lub inwalidztwo oraz po osiągnięciu wieku emerytalnego. Chodzi zatem o zapewnienie realizacji pełnej ochrony ubezpieczeniowej dla marynarzy dotychczas pozbawionych statusu osoby ubezpieczonej i znajdujących się pod władzą Rzeczypospolitej Polskiej. W powyższy sposób zostanie

rozwiązany problem wieloletniego nieodprowadzania składek przez marynarzy pływających na statkach pod banderami trzecimi.

Ponadto informuję, że od lutego 2024 r. prowadzone były uzgodnienia i konsultacje dotyczące dokumentów ratyfikacyjnych Poprawek z 2022 r. do Konwencji o pracy na morzu. Działania te zakończyły się wystąpieniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, za pośrednictwem Ministra Spraw Zagranicznych, do Sekretarza Rady Ministrów – w październiku 2024 r. - z wnioskiem o ratyfikację, za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, Poprawek do Konwencji o pracy na morzu, przyjętej w Genewie dnia 23 lutego 2006 r., zatwierdzonych przez Międzynarodową Konferencję Pracy w Genewie w dniu 6 czerwca 2022 r.

Polska ratyfikowała Konwencję o pracy na morzu z 2006 r. (MLC) w 2012 r. Konwencja przewiduje uproszczoną procedurę zmiany i została już zrewidowana cztery razy. Ostatnie Poprawki zostały przyjęte w 2022 r. Zgodnie z art. XV Konwencji, Poprawki weszły w życie 23 grudnia 2024 r., ponieważ do końca wyznaczonego terminu, tj. do dnia 23 czerwca 2024 r. żadne państwo nie złożyło sprzeciwu.

Poprawki dotyczą naboru i pośrednictwa pracy marynarzy (Prawidło 1.4), repatriacji (Prawidło 2.5), zakwaterowania i zaplecza rekreacyjnego (Prawidło 3.1.), wyżywienia i przyrządzania posiłków (Prawidło 3.2.), opieki medycznej na statku i na lądzie (Prawidło 4.1.), ochrony zdrowia i bezpieczeństwa oraz zapobiegania wypadkom (Prawidło 4.3).

Z wyrazami szacunku
z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. ucz.
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Ministerstwo Sportu i Turystyki

Sekretarz Stanu
Piotr Borys

Warszawa, dnia 25 lutego 2025 r.

Pan
Arkadiusz Marchewka
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Infrastruktury

w odpowiedzi na pismo z dnia 24 stycznia 2025 r. (nr pisma DGMiZS-8.57.6.2025) uprzejmie przekazuję informację o działaniach Ministerstwa Sportu i Turystyki wpisujących się w realizację polityki morskiej RP w 2024 r.

Działania Ministerstwa Sportu i Turystyki wpisujących się w realizację polityki morskiej RP w 2024 r.

Konkurs o Nagrodę Przyjaznego Brzegu

W 2024 r. Ministerstwo Sportu i Turystyki wsparło Konkurs o Nagrodę Przyjaznego Brzegu organizowany przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Celem konkursu była promocja atrakcji turystycznych Polski związanych z turystyką wodną oraz wyróżnienie miejscowości najbardziej aktywnych na tym polu. Konkurs premiował inwestycje służące turystyce wodnej takie, jak: budowa i modernizacja marin żeglarskich i stanic wodnych, programy inwestycyjne obejmujące miasta, regiony, szlaki wodne, działania poszczególnych osób, klubów i stowarzyszeń, samorządów oraz innych instytucji i organizacji. Do zgłaszania kandydatów uprawnione były organizacje zajmujące się turystyką wodną, kluby, redakcje, komandorzy rejsów i spływów oraz indywidualni wodniacy. Konkurs odbywał się pod patronatem honorowym Ministra Sportu i Turystyki.

Działania informacyjno-promocyjne na rzecz bezpiecznego uprawiania turystyki w wodzie i nad wodą. W ramach akcji „Bezpieczna Woda” realizowanej przez Ministerstwo Sportu i Turystyki opracowano w wersji elektronicznej i drukowanej materiały edukacyjno-informacyjne, które stanowią pomoc dydaktyczną w ramach zajęć szkolnych na temat zagrożeń związanych z wypoczynkiem nad wodą. Akcja obejmuje swym zasięgiem szkoły na terenie całego kraju i w założeniach powinna wpłynąć na ograniczenie liczby wypadków wśród dzieci i młodzieży podczas wypoczynku nad wodą.

Przedstawiciel Dep. Turystyki wziął udział w 16. Forum Turystycznym Państw Bałtyckich w Oulu w dniach 3-5 czerwca 2024. Celem udziału było zapoznanie się z organizacją, przebiegiem forum i tematyką prezentacji w związku z planowaną przez Polskę organizacją 17. FTPB w 2025 r. w Gdańsku. Forum zostało zorganizowane przez koordynatorów Obszaru Priorytetowego Turystyka SUE RMB: Radę Regionu Oulu (FI) i Pomorską Organizację Turystyczną (PL). Organizację forum wspierali: Ministerstwo Spraw Zagranicznych Finlandii, Ministerstwo Gospodarki i Zatrudnienia Finlandii, Miasto Oulu, Visit Finland, Visit Oulu oraz Interreg Region Morza Bałtyckiego. W Forum wzięło udział ok. 100 osób w tym goście i prelegenci ze krajów SUERMB, fińskiej administracji rządowej, Komisji Europejskiej i przedstawiciele krajów poza unijnych. W trakcie forum omawiano tematy dotyczące turystyki kulturalnej i kulinarnej, turystyki rowerowej oraz turystyki nadmorskiej. Uczestnicy wysłuchali wystąpień nt. nowatorskich przykładów realizowanych projektów w regionie Morza Bałtyckiego i mieli możliwość nawiązywania kontaktów.

Działania Polskiej Organizacji Turystycznej wpisujące się w politykę morską

W 2024 r. Polska Organizacja Turystyczna aktywnie wspierała współpracę z żaglowcem STS Pogoria, promując rejsy edukacyjne i turystyczne na wodach Morza Bałtyckiego i Morza Śródziemnego. W ramach tej współpracy zorganizowano wiele wypraw, w których uczestniczyła młodzież szkolna oraz miłośnicy żeglarstwa. POT wspierała działania informacyjne, kampanie promocyjne oraz współorganizowała wydarzenia (dni otwarte na żaglowcu) popularyzujące turystykę morską wśród turystów krajowych i zagranicznych.

Rejsy edukacyjne koncentrowały się na nauce żeglarstwa morskiego oraz historii polskiej żeglugi. Uczestnicy mieli okazję zdobyć praktyczne doświadczenie w nawigacji oraz poznać kulturę morską.

Ponadto Polska Organizacja Turystyczna brała udział w międzynarodowych regatach The Tall Ships Races 2024, wspierając polską jednostkę STS Pogoria oraz promując Polskę jako atrakcyjny kierunek dla turystów zagranicznych. W regatach uczestniczyło ponad 100 żaglowców z 15 krajów, w tym cztery polskie jednostki: STS Pogoria, STS Fryderyk Chopin, ORP Iskra oraz Generał Żaruski. Polska Organizacja Turystyczna aktywnie angażowała się w działania promocyjne, organizując stoiska informacyjne podczas dni otwartych w portach na trasie regat.

Kolejnym działaniem było partnerstwo przy Gdynia Sailing Days 2024, jednego z największych wydarzeń żeglarskich w Polsce, które odbyło się w dniach 6-21 lipca 2024 roku. W wydarzeniu wzięło udział ponad 1500 żeglarzy z 20 krajów, rywalizujących w różnych klasach żeglarskich. POT prowadziła kampanię promującą. Celem festiwalu było promowanie i rozwijanie żeglarstwa na różnych poziomach – od rekreacyjnego po profesjonalne. Festiwal gromadzi zarówno doświadczonych żeglarzy, jak i początkujących, co sprzyja integracji i wymianie doświadczeń wśród uczestników z całego świata. Jest to również doskonała promocja do promocji turystyki w regionie. Żeglarstwo jest sportem, który doskonale wpisuje się w misję POT, promującą aktywny wypoczynek i turystykę zrównoważoną. Poprzez wspieranie Gdynia Sailing Days, Polska Organizacja Turystyczna nie tylko przyciąga uwagę do wyjątkowości polskich wód i wybrzeży, ale również podkreśla, jak ważne jest ochrona naszego środowiska morskiego. Współpraca ta umożliwia także prezentację Polski jako kraju, który oferuje doskonałe warunki dla miłośników żeglarstwa i wszelkich form turystyki wodnej.

„Jarmark pod Żaglami” i finał The Tall Ships Races 2024 w Szczecinie, stał się kluczowym punktem promocji polskiej turystyki morskiej. Polska Organizacja Turystyczna wspierała to wydarzenie poprzez organizację stoiska promocyjnego. W dniach 2-5 sierpnia 2024 roku do Szczecina zawinęło ponad 70 jednostek z całego świata, przyciągając 1,3

miliona odwiedzających. POT zorganizowała specjalną strefę promocyjną, gdzie prezentowano ofertę m.in. polskich portów i marin.

Od ponad 20 lat Polska Organizacja Turystyczna prowadzi program przyznawania certyfikatów dla najlepszych produktów turystycznych, w tym również tych związanych z turystyką morską. W mienionym roku certyfikowanym produktami turystycznymi POT zostały m.in.:

- Trasa rowerowa Velo Baltica – Trasa rowerowa Velo Baltica jest produktem turystycznym w kategorii szlaku turystycznego przebiegającego od granicy z Niemcami (Świnoujście) do Ustki. Szlak jednak nie kończy tutaj, ponieważ jest częścią międzynarodowych szlaków: Eurovelo10 (Szlak wokół Morza Bałtyckiego) oraz Eurovelo13 (Szlak Żelaznej Kurtyny). Jest to najlepszy w kraju szlak do spróbowania swoich sił w turystyce rowerowej.

- Morskie Centrum Nauki im. prof. Jerzego Stelmacha – Morskie Centrum Nauki im. prof. Jerzego Stelmacha to produkt z kategorii „miejsce”. Najnowocześniejsza instytucja edukacyjna w regionie, nieszablonowo zaprojektowany gmach położony tuż nad Odrą, w samym centrum nowego serca Szczecina – Łasztowni.

Warto wspomnieć, że certyfikat POT posiada, również Zachodniopomorski Szlak Żeglarski, czyli nowoczesna infrastruktura żeglarska w ponad 30 marinach (usytuowanych na Odrze, jeziorze Dąbie, Zalewie Szczecińskim i wybrzeżu Bałtyku) oraz liczne atrakcje turystyczne i imprezy kulturalne przyciągają na Szlak turystów z całego świata. Szlak łączy żeglarstwo śródlądowe z morskim i jest fragmentem trasy umożliwiającej przedostanie się europejskimi drogami wodnymi z Berlina do Bałtyku.

Co więcej, Polska Organizacja Turystyczna, doceniając znaczenie wszelkich rodzajów turystyki, w tym turystyki morskiej, stara się obejmować honorowym patronatem Prezesa POT szereg kluczowych wydarzeń związanych z Morzem Bałtyckim oraz regionami nadmorskimi, w tym województwem pomorskim i Pomorzem Zachodnim. Patronat Prezesa POT został przyznany Festiwalowi Podróży i Czasu Wolnego – „Piknik nad Odrą 2025”.

Piknik nad Odrą to jedna z największych imprez miejskich w Szczecinie. Przez lata wydarzenie ewoluowało z Targów Turystycznych Market Tour w Festiwal Podróży i Czasu Wolnego. Wydarzenie odbywa się co roku w drugi weekend maja, w najbardziej reprezentacyjnej przestrzeni w mieście – na nabrzeżu Odry w okolicy Wałów Chrobrego. Jest to wyjątkowa okazja do poznania lokalnych smaków, kultury i atrakcji turystycznych danych regionów w Polsce, jak i za granicą, a także dowiedzieć się, jak zaplanować mikro wyprawy po Pomorzu Zachodnim.

Warto również wspomnieć o strategicznym projekcie Marek Turystycznych, który jest zapisany w Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020r. z perspektywą do 2030 r., którego celem jest wspieranie procesu tworzenia oraz rozwoju terytorialnych marek turystycznych, które są organizacyjnym i promocyjnym parasolem dla zbioru produktów turystycznych i usług turystycznych dostępnych na wskazanym obszarze. Ważnym wymiarem projektu jest wzmacnianie świadomości roli współpracy pomiędzy poszczególnymi interesariuszami w procesie tworzenia oferty turystycznej. W 2024 roku miasto Sopot otrzymało tytuł Polskiej Marki Turystycznej.

Ponadto, Polska Organizacja Turystyczna jest również zaangażowana w projekt EDEN, który jest wspierany przez Unię Europejską.

Rozwój projektu jest wspierany przez Komisję Europejską, która uruchomiła go w 2006r. i nadal pełni w jego ramach istotną rolę koordynacyjną. Jest to projekt promujący zrównoważone modele rozwoju turystycznego w całej Unii Europejskiej. Opiera się na organizowanych każdego roku (począwszy od 2007 r.) krajowych konkursach, w których wyłaniane są modelowe ośrodki turystyczne w każdym kraju uczestniczącym.

Poprzez wybór takich ośrodków projekt EDEN skutecznie realizuje cel, jakim jest zwracanie uwagi na wartości, różnorodność i wspólne cechy europejskich atrakcji

turystycznych. Zwiększa on widoczność wschodzących europejskich ośrodków, stanowi platformę do wymiany dobrych praktyk w całej Europie oraz promuje tworzenie sieci między zwycięzcami konkursów. Laureatami tego konkursy były m.in. Międzyodrze, Pętla Żuławska, czy Jezioro Drawsko.

Z wyrazami szacunku

Piotr Borys

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

z up. Sekretarz Stanu
Czesław Mroczek

DP-WLO.0733.12.2025.IS
Warszawa /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Arkadiusz Marchewka

Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Infrastruktury

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 24 stycznia 2025 r., nr DGMiZS-8.57.6.2025, dotyczące przedstawienia informacji rocznej w zakresie podejmowanych w 2024 r. działań przez resort spraw wewnętrznych i administracji, wpisujących się w realizację polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej, uprzejmie informuję, co następuje.

W zakresie zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi, w związku z utrzymującym się podwyższonym zagrożeniem o charakterze terrorystycznym wynikającym z sytuacji geopolitycznej w regionie, w tym zbrojnego ataku na Ukrainę oraz działań hybrydowych ze strony Rosji i Białorusi, Prezes Rady Ministrów, na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o *działaniach antyterrorystycznych* podpisał zarządzenie dotyczące obowiązywania drugiego stopnia alarmowego (BRAVO) także wobec polskiej infrastruktury energetycznej mieszczącej się poza granicami Polski. Wobec tej infrastruktury stopień alarmowy BRAVO obowiązywał od dnia 6 października 2022 r. do dnia 28 lutego 2024 r., z możliwością jego przedłużenia.

W zakresie podejmowanych przez resort spraw wewnętrznych i administracji działań legislacyjnych w zakresie polityki morskiej, należy wskazać udział w procedowaniu następujących projektów:

- ustawa o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej,
- ustawa o zmianie ustawy o żegludze śródlądowej oraz ustawy o czasie pracy na statkach,
- ustawa o zmianie ustawy o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki oraz niektórych innych ustaw,

- ustawa o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw,
- rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Programu ochrony wód morskich,
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury zmieniające rozporządzenie w sprawie kandydatów na przewodniczącego zastępców przewodniczącego Centralnej Morskiej Komisji Egzaminacyjnej,
- rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przyjęcia planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego – wody przyległe do brzegu na odcinku od Władysławowa do Łeby,
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury dotyczące granic portów: Łeba, Świnoujście, Gdańsk;
- rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przyjęcia planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych portów: Gdańsk, Ustka, Darłowo, Hel, Świnoujście, Szczecin, Police, Trzebież, Dziwnów,
- Międzynarodowa Konwencja o pracy na morzu (MLC 2006– Maritime Labour Convention),
- Notyfikacja 2024-0145-BE-V10T (Interfejsy radiowe do urządzeń krótkiego zasięgu, stacji morskich, szerokopasmowych połączeń audio, inteligentnych systemów transportowych i naziemnych stacji satelitarnych),
- zarządzenie Komendanta Głównego Straży Granicznej zmieniające zarządzenie w sprawie regulaminu organizacyjnego Zarządu Granicznego SG,
- zarządzenie Komendanta Głównego Straży Granicznej w sprawie regulaminu organizacyjnego Biura Zabezpieczenia Działań Komendy Głównej SG,
- raport z realizacji polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej w 2023 r.,
- raport kwartalny ze stanu realizacji Programu wieloletniego pod nazwą „Budowa Polskiego Ośrodka Szkoleniowego Ratownictwa Morskiego w Szczecinie” w okresie 01.04.2024 r. – 30.06.2024 r.,
- wniosek o zatwierdzenie przez Radę Ministrów rezolucji Komitetu Bezpieczeństwa na Morzu Międzynarodowej Organizacji Morskiej wprowadzających zmiany do załącznika Konwencji SOLAS,
- porozumienie pomiędzy Polską Agencją Żeglugi Powietrznej a Komendantem Głównym Straży Granicznej o współpracy operacyjnej w zakresie wykonywania lotów bezałogowych statków powietrznych,
- uchwała Rady Ministrów w sprawie Zintegrowanego Zarządzania Granicą Państwową Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2023-2027,
- plany współpracy Urzędów Morskich w Gdyni i w Szczecinie z Morskim Oddziałem Straży Granicznej na rok 2024,

- plan współdziałania Komendanta Morskiego Oddziału Straży Granicznej i Dowódcy Centrum Operacji Morskich – Dowódcy Komponentu Morskiego w zakresie ochrony granicy państwowej na morzu,

- ocena realizacji *Planu współdziałania Komendanta Morskiego Oddziału Straży Granicznej i Dowódcy Centrum Operacji Morskich – Dowódcy Komponentu Morskiego w zakresie ochrony granicy państwowej na morzu.*

Dodatkowo należy wskazać, że przedstawiciele resortu spraw wewnętrznych i administracji:

- uczestniczyli w pracach Międzyresortowego Zespołu ds. Materiałów Niebezpiecznych Zalegających na Obszarach Morskich RP, funkcjonującego przy ministrze właściwym ds. gospodarki morskiej. W ramach prac ww. gremium w 2024 r. w MSWiA m.in. przygotowano dokument pn.: „Analiza ryzyka dla ludności związanego z zagrożeniami wynikającymi z zalegania materiałów niebezpiecznych w obszarach morskich RP”;

- zapewniali stały udział w pracach Rady SAR – organu opiniodawczo-doradczego w sprawach związanych z poszukiwaniem i ratowaniem życia na morzu oraz zwalczaniem zagrożeń i zanieczyszczeń środowiska morskiego, działającego przy ministrze właściwym ds. gospodarki morskiej.

Jednocześnie Morski Oddział Straży Granicznej (MOSG) opiniował 82 wnioski o wydanie pozwoleń dla realizacji zadań inwestycyjnych w polskich obszarach morskich.

Ponadto w 2023 r. MOSG w ramach ustawowych zadań na polskich obszarach morskich realizował zadania z zakresu:

- 1) ochrony morskiej granicy państwowej, sprawowania nadzoru nad eksploatacją polskich obszarów morskich i przestrzeganiem przez statki przepisów obowiązujących na tych obszarach. Zrealizowano 32 wyjścia interwencyjne jednostek pływających SG wobec sprawców lub podejrzanych o możliwość naruszenia przepisów obowiązujących na polskich obszarach morskich;

- 2) kontroli ruchu granicznego osób i środków transportu w morskich przejściach granicznych - odprawiono granicznie 103 818 osób i 7 180 statków. W ramach prowadzonej analizy ryzyka w systemach teleinformatycznych SG (ZSE 6 moduł Lista NSW) dokonano sprawdzeń 426 281 osób oraz 22 319 jednostek pływających;

- 3) działań na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi i ochrony portów morskich przez monitorowanie żeglugi i przestrzegania przepisów obowiązujących na polskich obszarach morskich;

- 4) udziału w akcjach ratowniczych i ćwiczeniach w zakresie poszukiwania i ratowania życia na morzu. Zgodnie z ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 r. *o bezpieczeństwie morskim* Straż Graniczna została wyznaczona jako element systemu ratownictwa morskiego. Podstawowym dokumentem dotyczącym

realizacji akcji poszukiwawczych i ratowniczych jest PLAN SAR, w którym zawarte są informacje, zasady współdziałania i procedury obowiązujące podczas prowadzenia akcji poszukiwawczych i ratowniczych. Zgodnie z ww. dokumentem do udziału w akcjach ratowniczych zostały przewidziane jednostki pływające dywizjonów SG. W 2024 r. jednostki pływające SG brały udział w 16 akcjach poszukiwawczo-ratowniczych;

5) opiniowania 19 ocen stanu ochrony obiektów portowych, 23 planów ochrony obiektów portowych, w zakresie funkcjonowania morskich przejść granicznych zgodnie z ustawą z dnia 4 września 2008 r. *o ochronie żeglugi i portów morskich*;

6) bieżącej współpracy z administracją morską, Morską Służbą Poszukiwania i Ratownictwa, Głównym Inspektorem Rybołówstwa Morskiego, Marynarką Wojenną, Policją, Służbą Ochrony Państwa oraz Krajową Administracją Skarbową. Przy wykorzystaniu jednostek pływających SG na polskich obszarach morskich zrealizowano m.in. 34 wspólne patrole z pracownikami Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, 11 z inspektorami Głównego Inspektoratu Rybołówstwa Morskiego, 15 z ratownikami Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa, 2 pracownikami Krajowej Administracji Skarbowej, 2 z żołnierzami Marynarki Wojennej oraz 1 z funkcjonariuszami Policji.

Do ochrony morskiego odcinka granicy państwowej oraz sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przez statki przepisów obowiązujących na polskich obszarach morskich, w 2024 r. MOSG dysponował 55 jednostkami pływającymi i 4 statkami powietrznymi SG oraz Zautomatyzowanym Systemem Radarowego Nadzoru polskich obszarów morskich (ZSRN), który obejmuje swoim zasięgiem obserwacji akwen polskich obszarów morskich od granicy państwowej z Republiką Federalną Niemiec do granicy państwowej z Federacją Rosyjską. W 2024 r. jednostki pływające MOSG, jako uzupełnienie systemu ZSRN, zrealizowały 2610 wyjść celem ochrony granicy państwowej oraz sprawowania nadzoru nad polskimi obszarami morskimi. W trakcie realizacji czynności służbowych funkcjonariusze MOSG (na polskich obszarach morskich i w portach) przeprowadzili 250 kontroli jednostek pływających, w trakcie których stwierdzono 86 naruszeń przepisów obowiązujących na polskich obszarach morskich, w tym:

- 1) przekroczenie granicy państwowej wbrew przepisom – 2 przypadki;
- 2) wejście w strefy zamknięte dla żeglugi i rybołówstwa – 44 przypadki;
- 3) przypadki ujawnienia osób pod wpływem alkoholu na jednostce pływającej – 2 przypadki;
- 4) pozostałe uwagi dotyczące bezpieczeństwa żeglugi, ochrony środowiska morskiego oraz wykonywania rybołówstwa – 38 przypadków.

Ponadto, podjęto 280 metrów nieoznakowanych narzędzi połowowych. O sprawcach powyższych naruszeń, zgodnie z właściwością, informowani byli

właściwi terytorialnie Dyrektorzy Urzędów Morskich oraz Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego. Na potrzeby MOSG statki powietrzne Wydziału I Lotniczego Biura Lotnictwa Straży Granicznej z siedzibą w Gdańsku wykonały 45 lotów patrolowych nad polskimi obszarami morskimi analizując sytuację żeglugową i nadzorując, czy zaobserwowane jednostki pływające nie naruszają przepisów obowiązujących na tych obszarach. Realizowane były również działania związane z monitorowaniem przy wykorzystaniu systemu ZSRN bezpieczeństwa podwodnej linii kablowej wysokiego napięcia pomiędzy Polską i Szwecją, a także Terminala LNG w Świnoujściu, polegające na prowadzeniu obserwacji i dokonywaniu oceny sytuacji żeglugowej w rejonie położenia ww. infrastruktury, mającej strategiczne znaczenie dla gospodarki narodowej. Dodatkowo, jednostki pływające SG wykonały 62 eskortowania zbiornikowców LNG podczas wejścia, postoju (przeładunku) oraz wyjścia do/z Terminala LNG w Świnoujściu, a także eskortowały 149 statków przewożących materiały niebezpieczne.

W związku z rozporządzeniem nr 8/2023 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 12 kwietnia 2023 r. *w sprawie wprowadzenia czasowego zakazu przebywania na określonym obszarze w Świnoujściu zmienionym rozporządzeniem nr 15/2023 z dnia 13 lipca 2023 r.* w 2024 r. dokonano weryfikacji 142 139 osób pod kątem uprawnienia do wjazdu w obszar objęty zakazem przebywania tj. Terminal LNG oraz teren przyległy. Komendant Placówki Straży Granicznej w Świnoujściu wystawił 293 zezwolenia na wjazd/wejście w ww. obszar. Dodatkowo w 2024 r. zrealizowano 476 wyjść jednostek pływających w ochronie terminala LNG (stwierdzono 3 naruszenia przepisów poprzez wejście w strefę zamkniętą), 199 wyjścia jednostek w ochronie Baltic Pipe (stwierdzono 1 naruszenie poprzez wystawianie sieci rybackich w obszarze).

W ramach realizacji akcji „Bezpieczne wakacje” funkcjonariusze MOSG przy wykorzystaniu jednostek pływających przeprowadzili samodzielnie i wspólnie z innymi służbami 492 patroli mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa osób przebywających na akwenach wodnych, w wyniku których skontrolowali 97 jednostek pływających, nałożyli 45 mandatów karnych na łączną kwotę 8 800 zł, sporządzili 26 wniosków o wszczęcie postępowania administracyjnego do Urzędów Morskich w związku z naruszeniem przepisów bezpieczeństwa żeglugi.

W roku 2024 MOSG zakończył odbiory i wdrożył do służby dwa poduszkowce przeznaczone do działań patrolowo-interwencyjnych. Jednostki zostały zbudowane przez firmę Griffon Hoverwork Limited. Zakres umowy obejmował przede wszystkim budowę i dostarczenie poduszkowców wraz z wyposażeniem oraz przeprowadzenie szkoleń dla członków załóg. Nowe jednostki trafiły do bazy Kaszubskiego Dywizjonu Straży Granicznej w Starej Pasłęce. Koszt inwestycji to ponad 28.699.000,00 zł. Poduszkowce przeznaczone są do działań patrolowo-

interwencyjnych oraz poszukiwawczo-ratowniczych w warunkach zimowych jak i letnich również w trudno dostępnych rejonach (teren bagnisty, porośnięty sitowiem), w porze dziennej i nocnej przy ograniczonej widoczności, na akwenach w odległości do 20 mil morskich od brzegu. Jednostki przystosowane są do podejmowania ludzi z wody i lodu oraz do uprawiania żeglugi w stanie wypornościowym.

Ponadto w roku 2024 została zrealizowana budowa i dostawa jednostki pływającej RIB (Rigid Inflatable Boat – łódź pontonowa ze sztywnym dnem) typu S-6500K wraz z przyczepą podłodziową na kwotę 608.000,00 zł. Powyższa inwestycja była współfinansowana przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Jednostka przeznaczona jest do patrolowania akwenów wodnych, wykrywania zagrożeń ekologicznych, kontroli prawidłowości wykonywanych połowów, zwalczania kłusownictwa, ratowania życia na polskich obszarach morskich i wodach śródlądowych.

Pod koniec 2024 r. został zakupiony bezzałogowy pojazd podwodny typu FIFISH E-GO Pro E-E200A za kwotę 114.002,10 zł brutto. Dron podwodny z 6 pędnikami wyposażony w kamerę 4K, światło 2 x 5000 lm może pracować do maksymalnej głębokości do 200 m. Wykorzystywany jest do działań rozpoznawczych i operacyjnych.

W Morskim Oddziale Straży Granicznej trwają prace przygotowawcze do rozpoczęcia inwestycji pn. „Budowa Zautomatyzowanego Systemu Radarowego Nadzoru polskich obszarów morskich 2.0 (ZSRN 2.0)”, który zastąpi dotychczas eksploatowany system ZSRN. W 2024 r. Morski Oddział SG uczestniczył w procesie opracowania projektu *„Porozumienia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministra Obrony Narodowej, Ministra Infrastruktury i Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie współpracy przy opracowaniu wymagań funkcjonalnych Zautomatyzowanego Systemu Radarowego Nadzoru polskich obszarów morskich 2.0.”*. Podpisanie projektu porozumienia jest niezbędne do rozpoczęcia prac inwestycyjnych. Opracowany został również opis przedmiotu zamówienia na realizację budowy Zautomatyzowanego Systemu Radarowego Nadzoru polskich obszarów morskich 2.0. oraz zaktualizowano zakres rzeczowego zadania inwestycyjnego, który został zaakceptowany przez Zastępcę Komendanta Głównego SG.

W ramach współpracy z Siłami Zbrojnymi RP realizowanej na podstawie ustawy z dnia 12 października 1990 r. o *Straży Granicznej* realizowane były następujące przedsięwzięcia:

1) gra decyzyjna pk. ORKAN-24 cz. III organizowana przez Dowództwo Komponentu Wojsk Specjalnych, której celem było opracowanie rekomendacji i propozycji działań w zakresie podniesienia poziomu bezpieczeństwa

NAFTOPORTU w przypadku wystąpienia zaproponowanych, hipotetycznych sytuacji zagrożeń (20-21.03.2024 r.);

2) ćwiczenie pk. INEX-6 - sprawdzenie krajowego planu postępowania awaryjnego na wypadek zdarzeń radiacyjnych (25-26.04.2024 r.);

3) realizacja zadań z zakresu ratownictwa morskiego przez siły 3 FO i MOSG w ramach ćwiczenia taktyczno-specjalnego pk. RENEGADE/SAREX-24 zorganizowanym przez Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych, którego celem było doskonalenie współdziałania sił wydzielonych ze struktur wojskowych i pozamilitarnych (17-26.05.2024 r.);

4) ćwiczenie pk. TERMINAL LNG w formie praktycznego działania w obiekcie portowym Terminal LNG w Świnoujściu, którego celem było realizowanie procedur zabezpieczających obiekt portowy przed niekontrolowanym dostępem osób postronnych oraz współdziałanie służby ochrony obiektu z Centrum Monitoringu Systemów Bezpieczeństwa Terminalu LNG (01.06.2024 r.);

5) ćwiczenie sztabowe pk. ŚLUZA-24 z zakresu zarządzania kryzysowego, zorganizowane przez Wojewodę Pomorskiego, którego celem było doskonalenie umiejętności osób funkcyjnych w zakresie wykonywania obowiązków związanych z przeciwdziałaniem/minimalizacją skutków wystąpienia zdarzeń kryzysowych w rejonie przekopu Mierzei Wiślanej, portu Nowy Świat (11.06.2024 r.);

6) gra decyzyjna pk. ORKAN-24 cz. IV zorganizowana przez Dowództwo Komponentu Wojsk Specjalnych w Krakowie, której celem była ochrona stanu faktycznego systemu bezpieczeństwa państwa w obszarze ochrony TERMINALA LNG i NAFTOPORTU oraz opracowanie rekomendacji i propozycji działań w zakresie podniesienia poziomu bezpieczeństwa Morskiej Infrastruktury Krytycznej (27-28.08.2024 r.);

7) ćwiczenie pk. WISŁA 2024 dotyczące praktycznej realizacji zadań wynikających z potrzeby wsparcia Sił Zbrojnych RP w oparciu o zadania wynikające z HNS oraz prowadzonych działań ratowniczo-gaśniczych w związku z nielegalnym przemieszczaniem się migrantów i próbą przemycenia grupy terrorystycznej (24-26.09.2024 r.);

8) ćwiczenie dowódczo – sztabowe pk. BÓR-24, zorganizowane przez Dowódcę 7 Pomorskiej Brygady Obrony Terytorialnej, którego celem było budowanie świadomości i współpracy międzyresortowej podczas wspólnych przedsięwzięć (22.11.2024 r.);

9) realizowano rejsy patrolowe przez okręty 8. FOW, jednostki pływające Żandarmerii Wojskowej i jednostki pływające MOSG w rejonie Zatoki Pomorskiej w celu monitorowania sytuacji morskiej podczas przejścia gazowców do Terminala LNG Świnoujście.

Ponadto MOSG, podobnie jak w latach ubiegłych, realizował wielostronną współpracę w ramach forum Współpracy Służb Granicznych Państw Regionu Morza Bałtyckiego - Baltic Sea Region Border Control Cooperation (BSRBCC). W 2024 r. rotacyjne przewodnictwo w BSRBCC, zgodnie z wcześniejszą deklaracją, przejęła Finlandia. W ramach przewodnictwa w BSRBCC w 2024 r. Fińska Straż Graniczna zrealizowała 17 przedsięwzięć, w tym 2 w formule online. Przedstawiciele Morskiego Oddziału Straży Granicznej uczestniczyli w następujących działaniach zrealizowanych przez Fińską Straż Graniczną:

- 1) udział w I Spotkaniu Sekretariatu BSRBCC (*BSRBCC I Secretariat Meeting*) – Helsinki/ Finlandia (30-31.01.2024 r.);
- 2) udział w I spotkaniu ekspertów Bałtyckiego Komitetu Granicznego (*BBC – Baltic Border Committee*) –Helsinki/ Finlandia (19-21.03.2024 r.);
- 3) udział w I seminarium ekspertów ds. analizy ryzyka (*ATA – Annual Threat Assessment Seminar*) –Helsinki/ Finlandia (10-11.04.2024 r.);
- 4) udział online w I spotkaniu ekspertów ds. statków wycieczkowych (*CSM – Cruise Ship Meeting*) (16.04.2024 r.);
- 5) udział w BSRBCC – faza operacyjna, udział MOSG (czerwiec - wrzesień 2024 r.);
- 6) udział w Seminarium dedykowane funkcjonariuszom realizującym zadania służbowe pod wodą– (*BSRBCC Underwater Seminar*) - Helsinki/ Finlandia (10-13.06.2024 r.);
- 7) udział w Seminarium ekspertów ds. dokumentów (*BSRBCC Document Expert' Seminar*) - Helsinki/ Finlandia (11-13.06.2024 r.);
- 8) udział w Wielozadaniowa Operacja Morska Baltic Sea 2024 (*MMO Baltic Sea 2024*) – w dniach 04.09-02.10.2024 r. udział w MMO Baltic Sea 2024 wzięło 2 funkcjonariuszy MOSG (KDSG) jako członkowie międzynarodowej załogi na fińskiej jednostce pływającej, w Helsinki oraz Nauvo/ Finlandia (14.08 - 30.10.2024 r.);
- 9) udział w II spotkanie Sekretariatu BSRBCC (*BSRBCC II Secretariat Meeting*) – (udział online) (23 września 2024 r.);
- 10) udział w II seminarium ekspertów ds. analizy ryzyka (*ATA II*) – Helsinki/ Finlandia (24-26.09.2024 r.);
- 11) udział w II spotkanie ekspertów Bałtyckiego Komitetu Granicznego (*BBC II*) – Helsinki/ Finlandia (22-24.10.2024 r.);
- 12) udział w II spotkaniu ekspertów ds. statków wycieczkowych (*CSM II*) – Helsinki/ Finlandia (5-7.11.2024 r.);
- 13) udział w Konferencji Szefów BSRBCC (*BSRBCC Heads Conference*) (26-28.11.2024 r.).

W ramach współpracy z Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej Frontex w 2024 r. funkcjonariusze MOSG wzięli udział:

- 1) w spotkaniu „Boarding Working Group”, Katania/ Włochy (16-17.04. 2024 r.);
- 2) w spotkaniu online „MIC-RAN- Maritime Dialogue” (23.04.2024 r.);
- 3) w spotkaniu online MIC-RAN „*Joint risk assessment workshop*” (11.06.2024 r.);
- 4) w szkoleniu z zakresu połączonych usług EUROSUR, Warszawa/ Polska (13-14.06.2024 r.);
- 6) w spotkaniu MIC-RAN „*Risk Profiling for Bulk Carriers*”, Warszawa/ Polska (18-19.06. 2024 r.);
- 7) w spotkaniu „*Regional SAR Workshop*”, Bari/ Włochy (18-19.06.2024 r.);
- 8) w wizycie przedstawiciela Agencji Frontex w związku z organizacją ćwiczenia EUROSUR w MOSG – (05.09.2024 r.);
- 9) w spotkaniu *Information and Exchange Session about the Sectoral Qualification Framework for Coast Guard Functions (SQFCGF)* (udział online) (25.09.2024 r.);
- 10) w spotkaniu online pn. „*Awareness Session on Maritime Surveillance*” (02.10.2024 r.);
- 11) w wizycie przedstawiciela Agencji Frontex w związku z organizacją ćwiczenia EUROSUR w MOSG (7.10.2024 r.);
- 12) w ćwiczeniu z zakresu połączonych usług EUROSUR, Gdańsk/ Polska (23-24.10.2024 r.);
- 13) w konferencji online kończącej i podsumowującej połączoną Operację MMO Baltic Sea 2024 (30.10.2024 r.);
- 14) w spotkaniu online „*Awareness Session on Search and Rescue (SAR) for Member States representatives from the non-SAR Community*” (12-13.11.2024 r.).

W 2024 r. przedstawiciele Straży Granicznej uczestniczyli również w działaniach w ramach Europejskiego Forum Funkcji Straży Przybrzeżnych – ECGFF (European Coast Guard Functions Forum):

- 1) warsztaty „*Harnessing technology innovation for Coast Guard Operations and Enhanced Fisheries Control*” Madera/ Portugalia (23-25.01.2024 r.);
- 2) warsztaty online „*Exploring cutting-edge tools and technologies to enhance coast guard operations: a workshop on maritime situational awareness*” (9-21.03.2024 r.);
- 3) warsztaty online „*Modern border control: expanding materially and technologically*” (14-15.05.2024 r.);
- 4) Konferencja Plenarna ECGFF, Setubal/ Portugalia (17-19.09.2024 r.).

W 2024 r. w ramach współpracy Aparatów Pełnomocników Granicznych RP Odcinka Bałtyckiego i Federacji Rosyjskiej Odcinka Kaliningradzkiego prowadzona była wymiana informacji dotycząca zdarzeń na granicy państwowej związanych z jej ochroną. Utrzymywana była także bieżąca łączność pomiędzy jednostkami organizacyjnymi realizującymi bezpośrednio zadania w ochronie morskiej (Zatoka

Gdańska i Zalew Wiślany) i lądowej (Mierzeja Wiślana) granicy państwowej. Wymiana informacji ze stroną rosyjską odbywała się w zakresie niezbędnym do wykonywania ustawowych zadań. W 2024 r. odbyło się 5 spotkań Pomocników Pełnomocników Granicznych Stron w celu wymiany dokumentacji Pełnomocników Granicznych.

Pozostałe działania o charakterze międzynarodowym z udziałem przedstawicieli MOSG to:

- 1) spotkanie online Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa (EFCA) pn. „Practical Handbook on European Cooperation on coast guard functions” (12.06.2024 r.);
- 2) Konferencja Europejskich Straży Przybrzeżnych (AECGE), Santa Cruz de Tenerife/Hiszpania (25-27.06.2024 r.);
- 3) wizyta przedstawicielki Służby Celnej Hiszpanii oraz przedstawicielki Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa (EFCA) w Kaszubskim Dywizjonie SG w związku z realizacją Programu Wymiany Szkoleniowej i Budowania Potencjału, koordynowanego przez EFCA (14-18.10.2024 r.);
- 4) spotkanie online „Coast Guard Global Summit - Working Level Meeting” (23-24.10.2024 r.);
- 5) spotkanie podsumowujące I edycję Programu Wymiany Szkoleniowej i Budowania Potencjału koordynowanego przez EFCA, Brugia/ Belgia (28.11.2024 r.);
- 6) spotkanie online Coast Guard Global Human Resources Development (4-5.12.2024 r.).

Ponadto, w związku ze sprawowanym nadzorem w zakresie realizacji ustawowych zadań prowadzono:

- 1) analizę zasadności wydatkowanych środków pieniężnych przez MOSG w 2024 r. w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa granicy państwowej na morzu pod kątem zakupu jednostek pływających oraz bezzałogowych statków;
- 2) opiniowanie opisu przedmiotu zamówienia na realizację Zautomatyzowanego Systemu Radarowego Nadzoru polskich obszarów morskich 2.0. (ZSRN);
- 3) opiniowanie „Porozumienia w sprawie współpracy przy opracowaniu wymagań funkcjonalnych Zautomatyzowanego Systemu Radarowego Nadzoru polskich obszarów morskich 2.0”;
- 4) opiniowanie zmian do porozumienia Komendanta Głównego Straży Granicznej z Operatorem Gazociągów Przesyłowych Gaz-System SA „Projekt Strażnica”;
- 5) opiniowanie wznoszenia budowli hydrotechnicznych w polskich portach morskich jak również wniosków inwestorów o realizację inwestycji z zakresu morskich farm wiatrowych.

W ramach działań podejmowanych przez Policję zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym na obszarach morskich, w 2024 r.:

- 1) przeprowadzono 2167 kontroli jednostek pływających;
- 2) ujawniono 8 nietrzeźwych sterników;
- 3) ujawniono 2090 naruszeń przepisów obowiązujących na polskich obszarach morskich (m.in. niestosowanie się do przepisów portowych, nieposiadanie uprawnień do prowadzenia jednostek pływających, brak wyposażenia w sprzęt ratunkowy, brak obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dla jednostek komercyjnych, połów ryb w wymiarach lub okresach ochronnych), w tym 107 spraw zostało skierowanych do Urzędu Morskiego w Gdyni jako postępowanie administracyjne;
- 4) ujawniono 12 przestępstw;
- 5) przeprowadzono 255 kontroli kąpielisk;
- 6) odnotowano 23 akcje ratownicze;
- 7) przeprowadzono 13 ćwiczeń, szkoleń, treningów (poszukiwawczo-ratowniczych, doskonalących umiejętności i techniki manewrowania szybką jednostką pływającą w zakresie ratowania życia osobom tonącym) m.in. przy współpracy z innymi służbami i podmiotami pozapolicyjnymi.

Ponadto, Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie dokonała zakupu 1 jednostki pływającej służącej do ww. zadań.

W odniesieniu do bezpieczeństwa w obszarze infrastruktury morskiej, nadmienić należy, że na mocy art. 30 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 4 września 2008 r. *o ochronie żeglugi i portów morskich*, funkcjonariusze Komendy Głównej Policji w 2023 r. uczestniczyli w pracach zespołów, powoływanych przez Ministra Infrastruktury, w celu weryfikacji i próby efektywności portów morskich w Gdańsku i Kołobrzegu. Natomiast w zespołach powoływanych na podstawie przepisów ww. ustawy, do przeprowadzenia weryfikacji i próby efektywności obiektów portowych, uczestniczą funkcjonariusze właściwych Komend Wojewódzkich Policji.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. *o ochronie osób i mienia* porty morskie, jako obiekty ważne dla obronności, interesu gospodarczego państwa, bezpieczeństwa publicznego i innych ważnych interesów państwa, podlegają obowiązkowej ochronie przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne lub odpowiednie zabezpieczenie techniczne. Tym samym, zgodnie z art. 7 ust. 1 ww. ustawy, kierownik jednostki, który bezpośrednio zarządza obszarami, obiektami i urządzeniami portu morskiego umieszczonymi w ewidencji, o której mowa w art. 5 ust. 5 ww. ustawy, jest zobligowany uzgadniać z właściwym terytorialnie Komendantem Wojewódzkim Policji plan ochrony takiego obiektu. Należy również dodać, że Komendant Główny Policji sprawuje nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi realizującymi zadania ochronne m.in. w portach morskich, jako obiektach podlegających obowiązkowej ochronie.

W związku z dyspozycją art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o *obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej* Komenda Główna Policji opiniowała pięć wniosków o wydanie pozwolenia na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich dla inwestycji innych niż morskie farmy wiatrowe dla następujących inwestycji:

- 1) rozbudowa Stoczni Sunreef Yacht w Gdańsku;
- 2) rozbudowa przystani jachtowej w porcie Jastarnia;
- 3) morska farma Wiatrowa Bałtyk Północny;
- 4) budowa przystani jachtowej w Przystani Rybackiej w Kuźnicy;
- 5) budowa bazy operacyjno-serwisowej dla morskich farm wiatrowych FW Bałtyk I, MFW Bałtyk II i MFW Bałtyk III.

Ponadto, w związku z dyspozycją art. 26 ust. 2 ww. ustawy Komenda Główna Policji opiniowała wniosek w przedmiocie układania i utrzymywania kabli lub rurociągów na obszarach morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego dla inwestycji pn. Budowa kolektora tłoczonego z przepompowni ścieków PS-1 zlokalizowanej na terenie Wyspy Sobieszewskiej do Oczyszczalni Ścieków Wschód w Gdańsku.

W 2024 r. zrealizowano następujące przedsięwzięcia szkoleniowe, w zakresie prowadzenia działań kontrterrorystycznych i rozpoznania obiektów, w tym z komponentem wojsk specjalnych, Straży Granicznej oraz o charakterze międzynarodowym:

- 1) ćwiczenie Centralnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji „BOA”, z udziałem Straży Granicznej z zakresu przygotowania psów bojowych i wyszukiwania materiałów wybuchowych do pracy na obszarach morskich, na statkach i nadmorskiej infrastrukturze krytycznej w Gdańsku;
- 2) ćwiczenie BOA z udziałem Jednostki Wojsk Specjalnych „Formoza”, wojsk z Czech i USA, z zakresu prowadzenia działań kontrterrorystycznych na nadmorskiej infrastrukturze krytycznej, jednostkach pływających, z wykorzystaniem statku powietrznego i łodzi abordażowych w Świnoujściu i Szczecinie;
- 3) ćwiczenie, rekonesans platformy wiertniczej Grupy kapitałowej Orlen Petrobaltic, zrealizowane przez SPKP w Gdańsku;
- 4) szkolenie, rekonesans w Naftoporcie w Gdańsku, zrealizowane przez SPKP w Gdańsku;
- 5) rekonesans pod kątem prowadzenia działań kontrterrorystycznych Portu Gdynia i Portu Północnego w Gdańsku, zrealizowane przez SPKP w Gdańsku;
- 6) ćwiczenie w Morskim Terminalu Gazowym Grupy Azoty Polyolefins S.A. w Policach, zrealizowane przez SPKP w Szczecinie, uwzględniające przeprowadzenie szturm na obiekt z wykorzystaniem łodzi;
- 7) ćwiczenie w terminalu LNG w Świnoujściu w zakresie szturm na obiekt – zrealizowane przez SPKP w Szczecinie;

8) szkolenie policjantów SPKP w Szczecinie na obiekcie pływającym typu tankowiec-gazowiec w zakresie rozpoznania obiektu, jego strategicznych punktów, miejsc wejścia/wyjścia;

9) rozpoznanie obiektów infrastruktury krytycznej pod kątem prowadzenia działań kontrterrorystycznych: terminal LNG w Świnoujściu, Morski Terminal Gazowy Grupy Azoty Polyolefins S.A. w Policach, Tłocznia Gazu Goleniów GAZSYSTEM w Budnie, zrealizowane przez SPKP w Szczecinie;

10) rekonesans obiektów terminalu LNG w Świnoujściu przez kadrę kierowniczą BOA i poszczególnych SPKP pod kątem rozpoznania infrastruktury terminalu oraz ograniczeń przy planowaniu działań bojowych, wynikających z charakterystyki obiektów.

Ponadto w 2024 r. realizowano przygotowanie do ćwiczeń na nadmorskiej infrastrukturze krytycznej należącej do spółki Gaz-System w zakresie przygotowania do prowadzenia działań kontrterrorystycznych na tych obiektach w 2025 r.

Przedstawiciele z ramienia BOA uczestniczyli w IX Forum bezpieczeństwa morskiego państwa FBM 2024 pod patronatem Ministerstwa Obrony Narodowej, Biura Bezpieczeństwa Narodowego, Sejmowej Komisji Obrony Narodowej oraz Sejmowej Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

W 2024 r. jednostka BOA uczestniczyła w pracach nad ustanawianiem standardów ochrony fizycznej i antyterrorystycznej obiektów infrastruktury krytycznej ulokowanych na polskich obszarach morskich.

Z wyrazami szacunku

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

z up. Czesław Mroczek

Sekretarz Stanu

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Departament Polityki Europejskiej

DPE.620.15.2025 / 2

Warszawa, 19 lutego 2025 r.

Sz.P. **Paweł Krężel**

Dyrektor Departamentu Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej
Ministerstwo Infrastruktury

Szanowny Panie Dyrektorze,

Odpowiadając na pismo nr DGMiZS-8.57.6.2025 z dn. 24 stycznia 2025 r. załączam wkład DPE MSZ, uwzględniający działania podejmowane w 2024 r. na forum Rady Państw Morza Bałtyckiego oraz w związku z wdrażaniem Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego, wpisujące się w realizację polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej.

Rada Państw Morza Bałtyckiego (Council of the Baltic Sea States)

Do końca sierpnia 2024 r. funkcję Dyrektora Generalnego Sekretariatu RPMB w Sztokholmie pełnił Polak, amb. Grzegorz Poznański, obecnie DG jest Szwed Gustav Lindström. Przewodnictwo w Radzie Państw Morza Bałtyckiego w ostatnich latach sprawowały kolejno Finlandia i Estonia (obecnie). Polska przejmie od Estonii przewodnictwo w RPMB 1 lipca 2025 r.

W I półroczu 2024 r. Polska aktywnie współpracowała z prezydencją fińską, która koncentrowała się zarówno na wzmacnianiu wymiaru politycznego jak i praktycznej kooperacji eksperckiej w ramach RPMB. Celem tych działań było przede wszystkim **wzmocnienie bezpieczeństwa regionu**. Trzy główne hasła prezydencji estońskiej to: 1) Odporność (*Resilience*), także w kontekście odporności psychologicznej mieszkańców regionu; 2) gotowość na wypadek sytuacji kryzysowych (*Crises Preparedness*); 3) kompleksowe podejście do bezpieczeństwa (*Comprehensive Security*). Prace Rady realizowano w oparciu o trzy długofalowe priorytety, jednak szczególne znaczenie nadano obszarowi Bezpieczny i Stabilny Region. Kontynuowano także problematykę zaangażowania młodzieży w dialog nt. przyszłości regionu oraz współpracę z Ukrainą (państwem-observatorem RPMB), szczególnie w zakresie wymiany wiedzy i najlepszych praktyk.

W dn. **14.06.2024** w **Porvoo** odbyło się **spotkanie ministrów SZ RPMB z udziałem ministra SZ R. Sikorskiego**. W przyjętej wówczas deklaracji uczestnicy potępiли Rosję w związku z agresją przeciwko Ukrainie. Wskazali na konieczność pociągnięcia Moskwy do odpowiedzialności (w tym pełnej kompensacji strat), a także na potrzebę m.in. wzmocnienia sankcji. Ministrowie udzielili wsparcia suwerennej Ukrainie, jej integracji z UE i przyszłemu członkostwu w NATO. Wezwali Rosję i Białoruś do zaprzestania nieprzyjaznych działań, w tym operacji hybrydowych i instrumentalizacji problemu migracji. Zwrócili również uwagę, że zagrożenia związane z działaniem tzw. floty cieni transportującej rosyjską ropę przez Morze Bałtyckie wymagają stanowczych działań, w tym w ramach reżimu sankcyjnego.

1 lipca 2024 r. roczną prezydencję w Radzie rozpoczęła Estonia. Polska dołączyła do Trio Prezydencji w związku z planowanym przejęciem przewodnictwa w lipcu 2025r. (01.07.2025-30.06.2026). Estońskie przewodnictwo kontynuuje praktyczną współpracę w ramach trzech długofalowych priorytetów RPMB, główny nacisk kładąc na **wzmocnienie odporności i zrównoważony rozwój regionu**. Estonia stara się również utrzymać silne wsparcie RPMB dla Ukrainy, a także kontynuować współpracę z innymi organizacjami i formatami w regionie Morza Bałtyckiego.

W MSZ RP rozpoczęto prace nad programem polskiego przewodnictwa w RPMB, we współpracy z zaangażowanymi w nią resortami.

Strategia UE dla regionu Morza Bałtyckiego (SUERMB) – EU Strategy for the Baltic Sea Region

Od 1 lipca 2024 r. do 30 czerwca 2025 r. Polska sprawuje przewodnictwo w Grupie Narodowych Koordynatorów SUERMB. Zostało ono zainaugurowane zorganizowaną przez MSZ w dn. 10 września 2024 w Warszawie konferencją z udziałem wiceministra sz. M. Prawdy oraz ponad 90 interesariuszy reprezentujących wszystkie kraje członkowskie strategii.

W 2024 r. Polska współkoordynowała 4 z 14 Obszarów Tematycznych Strategii:

1. Obszar Tematyczny **Biogeny** (PA Nutri) – PGW Wody Polskie wspólnie z Finlandią.
2. Obszar Tematyczny **Innowacje** (PA Inno) – Ministerstwo Edukacji i Nauki (od 13.12.24 Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego) wspólnie z Estonią i Finlandią.
3. Obszar Tematyczny **Kultura** (PA Culture) – Instytut Adama Mickiewicza z Niemcami (kraj związkowy Szlezwik - Holstyn).
4. Obszar tematyczny **Turystyka** (PA Tourism) Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna jako koordynator wiodący (tzw. Lead PAC) z Finlandią.

Narodowy Koordynator SUERMB jest umiejscowiony w Departamencie Polityki Europejskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Na forum Grupy Narodowych Koordynatorów (NCG) w roku 2024 dominowały kwestie związane z aktualizacją Planu Działania SUERMB. Główny nacisk położono na dostosowanie obszarów tematycznych do aktualnych wyzwań stojących przed regionem. Ponadto wiele miejsca poświęcono współpracy z krajami sąsiadującymi, w szczególności z Norwegią i Ukrainą. Jednym z priorytetów polskiego przewodnictwa pozostaje rozwijanie różnych form wsparcia Ukrainy i starania na rzecz zaangażowania tego kraju w działania realizowane w ramach Strategii. Dodatkowo wysokie miejsce na liście priorytetów zajmowały kwestie związane ze wzmocnieniem bezpieczeństwa i odporności w basenie Morza Bałtyckiego. Wiele miejsca poświęcono również problematyce zaangażowania we współpracę młodzieży. Narodowi Koordynatorzy pozytywnie ocenili pracę konsorcjum tworzącego *Baltic Sea Strategy Point*, co otworzyło drogę do przedłużenia jego funkcjonowania na kolejne 3 lata.

W 2024 Polska rozpoczęła przygotowania do organizacji Dorocznego Forum SUERMB. Na czele konsorcjum odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia stanął Samorząd Województwa Pomorskiego (partner zagraniczny to Rada Państw Morza Bałtyckiego). Partnerstwo uzyskało dofinansowanie ze środków programu Interreg Region Morza Bałtyckiego w wysokości 160 tys. euro (80% kosztów). MSZ RP ma status współorganizatora wspierającego wydarzenie zarówno merytorycznie, jak i finansowo. Do końca 2024 potwierdzono datę konferencji: 29-30 października 2025 r. (28.10 odbędą się wydarzenia towarzyszące w formule *Engagement Day*).

W dn. 7 maja 2024 r. odbyło się posiedzenie zespołu roboczego do spraw koordynacji wdrażania Strategii Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego, zaś w dn. 6 listopada 2024 r. – spotkanie międzyresortowe nt. polskiej polityki zagranicznej w regionie Morza Bałtyckiego wraz z kolejnym posiedzeniem ww. zespołu. W spotkaniach udział wzięli przedstawiciele koordynatorów obszarów tematycznych i punktów kontaktowych ds. poszczególnych Obszarów Tematycznych SUERMB (*focal points*) oraz osoby zaangażowane we współpracę w regionie M. Bałtyckiego, w tym na forum Rady Państw Morza Bałtyckiego. W trakcie spotkań dokonano przeglądu aktywności poszczególnych resortów i instytucji oraz poruszono kwestie związane z przewodnictwem Polski w Strategii UE dla regionu M. Bałtyckiego i przygotowaniami do polskiej prezydencji w RPMB. Ponadto przedstawiciele resortu spraw zagranicznych brali udział w cyklicznych spotkaniach Narodowych Koordynatorów SUERMB oraz w międzynarodowych konferencjach i seminariach dotyczących współpracy w regionie Morza Bałtyckiego. Narodowa Koordynatorka uczestniczyła m.in. w 15. Dorocznym Forum Strategii UE dla

regionu Morza Bałtyckiego (30-31 października 2024 r. Visby). W dniu poprzedzającym forum, wzięła udział w *round table* zorganizowanym przez BSSSC (*Baltic Sea States Subregional Cooperation*) i poświęconym zaangażowaniu interesariuszy w aktualizację Planu Działania SUERMB.

Z wyrazami szacunku,

Marcin Czapliński

Z-ca Dyrektora DPE

/podpisano elektronicznie/